

DEBRECENI EGYETEM
GAZDASÁGTUDOMÁNYI KAR

TUDOMÁNYOS DIÁKKÖRI TANÁCS

***KARI TUDOMÁNYOS DIÁKKÖRI
KONFERENCIA***

REZÜMÉ KÖTET

Debrecen, 2019. november 13.

*A konferencia az EFOP-3.6.3-VEKOP-16-2017-00007 azonosító számú
„Tehetségből fiatal kutató” – A kutatói életpályát támogató tevékenységek
a felsőoktatásban c. projekt támogatásával valósult meg.*

A konferencia fővédnöke:

Prof. Dr. Petó Károly
dékán

Szerkesztette:

Dr. Dajnoki Krisztina
Héder-Rima Mária
Dr. Szöllősi László

A KONFERENCIA PROGRAMJA

- 8.00 ZÁRT ÜLÉS** (TVK épület Tanácsterem)
Tájékoztató a bíráló bizottságok elnökei és titkárai részére
- 8.30 MEGNYITÓ** (TVK épület, 104. előadó)
Prof. Dr. Szakály Zoltán, tudományos és stratégiai dékánhelyettes
- 8.50 SZÜNET**
- 9.00 – 12.20 TAGOZATI ÜLÉSEK**
- 12.00 EBÉD** (Kazánház)
A diákkörös hallgatók, a konzulensek, a bíráló bizottsági tagok és a meghívott vendégek számára.
- 13.30 ZÁRT ÜLÉS** (TVK épület Tanácsterem)
A bíráló bizottságok elnökei és titkárai részvételével.
- 15.00 EREDMÉNYHIRDETÉS ÉS A KONFERENCIA ZÁRÁSA**
(TVK épület 104. előadó)
levezető elnök: *Dr. Dajnoki Krisztina, kari TDT elnök*
díjakat átadja:
*Prof. Dr. Balogh Péter, Ihrig Károly Gazdálkodás- és Szervezés-
tudományok Doktori Iskola vezetője*
Prof. Dr. Szakály Zoltán, tudományos és stratégiai dékánhelyettes
zárszó: *Prof. Dr. Szakály Zoltán, tudományos és stratégiai
dékánhelyettes*

KERESKEDELEM, MARKETING ÉS TURIZMUS TAGOZAT
(TVK 104. előadó)

Bíráló Bizottság:

Elnök: **Prof. Dr. Szakály Zoltán**, egyetemi tanár
Társelnök: **Dr. Könyves Erika**, egyetemi docens
Titkár: **Krajnyák Emma**, doktorandusz
Tagok: **Kozmáné Dr. Csirmaz Éva**, adjunktus
Dr. Mondok Anita, főiskolai docens
Dr. Polereczki Zsolt, egyetemi docens
Dr. Pólya Éva, főiskolai docens
Dr. Soós Mihály, adjunktus

Előadók:

09:00 Elek Dorina

Nemzetközi gazdálkodási BA IV. évfolyam

Fenntarthatósági politikák a kozmetikai iparban

Konzulens: Dr. Erdey László, egyetemi docens

09:20 Hadházi Viktória

Turizmus-vendéglátás BA IV. évfolyam

A római- és török kori fürdőemlékek hatásai napjaink fürdőkulturájára

Konzulens: Dr. Ráthonyi Gergely, adjunktus

09:40 Makai Stella

Gazdálkodási és menedzsment BA IV. évfolyam

Az egészség piaca: a magyar lakosság egészségtudatossága a gyógyszerfogyasztási és orvoslátogatási szokások szempontjából

Konzulensek: Dr. Kontor Enikő, adjunktus

Dr. Kovács Sándor, egyetemi docens

10:00 Molnár Petra

Turizmus-vendéglátás BA III. évfolyam

yoUDay – egy egyedülálló egyetemi rendezvény

Konzulens: Dr. Ráthonyi Gergely, adjunktus

- 10:20 **Oláh Regina Szidónia**
Emberi erőforrás tanácsadó MA II. évfolyam
A gyógyövényturizmus gazdasági hatása és nyomon követése
Konzulensek: Dr. Dajnoki Krisztina, egyetemi docens
Dr. Vargáné Dr. Csobán Katalin, adjunktus
- 10:40 **Piros Edina**
Gazdálkodási és menedzsment BA IV. évfolyam
Egyetemi hallgatók ételmiszer-vásárlói magatartás vizsgálata online környezetben
Konzulens: Dr. Fehér András, adjunktus
- 11:00 **Tarnóczy Dominika**
Gazdálkodási és menedzsment BA IV. évfolyam
Az egészséges táplálkozásra vonatkozó ajánlásoknak megfelelő közétkeztetés fogyasztói szempontú preferenciavizsgálata a 3-14 éves korosztály körében
Konzulens: Bauerné Dr. Gáthy Andrea, adjunktus
- 11:20 **Tóth Andrea**
Nemzetközi gazdaság és gazdálkodás MA II. évfolyam
A túlzott mértékű turizmus („overtourism”) vizsgálata nemzetközi viszonylatban és hazánkban
Konzulens: Dr. Vargáné Dr. Csobán Katalin, adjunktus
- 11:40 **Tóth Magdolna**
Kereskedelem és marketing BA IV. évfolyam
A fast fashion környezeti és társadalmi árnyoldalai
Konzulens: Bauerné Dr. Gáthy Andrea, adjunktus
- 12:00 **Zágoni Adrián Zoltán**
Informatikus és szakigazgatási agrármérnöki BSc IV. évfolyam
A video streaming szolgáltatások használata
Konzulens: Dr. Szilágyi Róbert, egyetemi docens

PÉNZÜGY ÉS SZÁMVITEL TAGOZAT
(TVK 12. előadó)

Bíráló Bizottság:

Elnök: **Dékán Tamásné dr. Orbán Ildikó**, egyetemi docens
Társelnök: **Dr. Szeő Arnold**, gazdasági igazgató (Krones Hungary Kft.)
Titkár: **Kerezi Dóra**, doktorandusz
Tagok: **Deák Gábor**, ügyvezető (Forgatókönyv Kft.)
Dr. Gáspár Andrea, főiskolai adjunktus
Dr. Szabó Andrea, adjunktus

Előadók:

- 09:00 **Kapin Emőke**
Nemzetközi gazdálkodási BA IV. évfolyam
A Master Good Kft. fejlődési tendenciái, a nemzetköziesedés folyamata az alapítástól napjainkig
Konzulens: Dr. Darabos Éva, egyetemi docens
- 09:20 **Koszorús Gabriella**
Gazdálkodási és menedzsment BA IV. évfolyam
A Visegrádi-négyek és Románia tőzsdei vállalatai pénzügyi teljesítményének elemzése
Konzulens: Dr. Tarnóczy Tibor, egyetemi docens
- 09:40 **Kovács Laura**
Pénzügy és számvitel BA IV. évfolyam
A külföldről származó jövedelmek utáni adózás és járulékfizetési kötelezettségek bemutatása és elemzése
Konzulens: Kiss Ágota, tanársegéd
- 10:00 **Máté Dalma**
Számvitel MA II. évfolyam
Az IFRS 15 standard bemutatása a Magyar Telekom Nyrt. példáján keresztül
Konzulens: Kiss Ágota, tanársegéd

10:20 **Oláh Dorina**

Számvitel MA II. évfolyam

A profilváltás és tevékenységi kör bővítés okozta változások hatásának kimutatása az IFRS-ek szerint készített konszolidált pénzügyi kimutatásokban egy konkrét vállalatcsoport példáján keresztül

Konzulens: Kiss Ágota, tanársegéd

10:40 **Póta Cserne Panka**

Pénzügy és számvitel BA IV. évfolyam

Alkalmazkodás a pénzügyi digitalizációhoz

Konzulens: Dr. Becsky-Nagy Patrícia, egyetemi docens

11:00 **Szaszák Dóra**

Számvitel MA II. évfolyam

A Tiszántúli Takarékszövetkezet magyar számviteli szabályok és IFRS szerinti beszámolójának elemzése és minősítése a CAMELS módszer alapján

Konzulens: Kiss Ágota, tanársegéd

VÁLLALATGAZDASÁGTAN ÉS LOGISZTIKA TAGOZAT
(TVK 10. előadó)

Bíráló Bizottság:

Elnök: **Dr. Szűcs István**, egyetemi docens
Társelnök: **Kozmáné Petrilla Gréta**, mesteroktató (Nyíregyházi Egyetem)
Titkár: **Erdős Adél Dorottya**, doktorandusz
Tagok: **Dr. Kun András István**, egyetemi docens
Dr. Kovács Krisztián, adjunktus
Dr. Oláh Judit, egyetemi docens
Dr. Popovics Péter András, adjunktus

Előadók:

09:00 **Kertész Anna**

Gazdálkodási és menedzsment BA IV. évfolyam

Shareconomy: A harmadik ipari forradalom

Konzulens: Prof. Dr. Nábrádi András, egyetemi tanár

09:20 **Kiss Tamás**

Logisztikai menedzsment MSc II. évfolyam

Alternatív közúti fuvarozási hajtásláncok komplex értékelése

Konzulensek: Dr. Szilágyi Róbert, egyetemi docens

Dr. Felföldi János, egyetemi docens

09:40 **Kiss Tibor**

Logisztikai menedzsment MSc II. évfolyam

A milkrun folyamat elemzése és kialakítása egy gyógyászati eszközöket gyártó vállalkozás logisztikai folyamataiban

Konzulens: Dr. Felföldi János, egyetemi docens

10:00 **Madai Réka**

Nemzetközi gazdálkodási BA IV. évfolyam

A debreceni Csokonai Étterem üzleti terve

Konzulens: Prof. Dr. Nábrádi András, egyetemi tanár

10:20 **Nagy Róbert**

Gazdálkodási és menedzsment BA IV. évfolyam

Az Invictus Games Kft. vállalati elemzése

Konzulensek: Dr. Szilágyi Róbert, egyetemi docens

Borbásné Dr. Botos Szilvia, adjunktus

10:40 **Nyitrai Dávid Patrik**

Gazdálkodási és menedzsment BA IV. évfolyam

A tejkvóta kivezetésének hatásai hazai gazdaságok példáján

Konzulens: Dr. Madai Hajnalka, adjunktus

11:00 **Tamás Alexandra**

Gazdálkodási és menedzsment BA IV. évfolyam

Beszállítók minősítési rendszerének fejlesztése a

Baromfiudvar 2002 Kft-nél

Konzulens: Dr. Pakurár Miklós, egyetemi docens

11:20 **Tolvaj Márton**

Kereskedelem és marketing BA V. évfolyam

Szűnet ütemezési problémák a szolgáltató szektorban

Konzulens: Dr. Kovács Sándor, egyetemi docens

**VIDÉKFEJLESZTÉS, MENEDZSMENT ÉS
VILÁGGAZDASÁGTAN TAGOZAT**
(TVK 13. előadó)

Bíráló Bizottság:

Elnök: **Dr. Szabados György Norbert**, egyetemi docens
Társelnök: **Dr. Szabó Attila Péter**, főiskolai docens
Titkár: **Filep Roland**, doktorandusz
Tagok: **Dr. Horváth Péter**, adjunktus
Dr. Kiss Zsuzsanna, adjunktus
Dr. Trón Zsuzsanna, adjunktus

Előadók:

- 09:00 **Oluwabukunmi Babatunde, Emmanuel**
MA in International Economy and Business II. évfolyam
Underdevelopment in Africa – The case of Nigeria
Konzulens: Dr. Erdey László, egyetemi docens
- 09:20 **Hajdu Franciska**
Gazdálkodási és menedzsment BA III. évfolyam
*A Debreceni Egyetem közgazdász és gazdaságinformatikus
hallgatóinak motivációs jellemzői*
Konzulens: Barizsné Dr. Hadházi Edit, adjunktus
- 09:40 **Khalil, Ibrahim**
BA in Management and Business Administration IV. évfolyam
*Pakistan's Role in Eurasian Trade and Its Current Export
Potential*
Konzulens: Dr. Erdey László, egyetemi docens
- 10:00 **Liptai Dalma**
Vidékfejlesztési agrármérnöki MSc II. évfolyam
Gazdálkodói tapasztalatok a zöldítésről Gyulaházán
Konzulensek: Kovács Éva Katalin, doktorandusz
Prof. Dr. Pető Károly, egyetemi tanár

10:20 **Oláh Evelin Zsuzsanna**

Nemzetközi gazdálkodási BA IV. évfolyam

Az emberi erőforrás menedzsment nemzetköziesedése egy autópári szervezet példáján keresztül

Konzulens: Dr. Dajnoki Krisztina, egyetemi docens

10:40 **Sándor Ágota Ildikó**

Gazdasági és vidékfejlesztési agrármérnöki BSc IV évfolyam

Az ökológiai gazdálkodás megítélése a szeghalmi gazdálkodók körében

Konzulensek: Kovács Éva Katalin, doktorandusz

Prof. Dr. Pető Károly, egyetemi tanár

11:00 **Xinyun, Zou**

BA in Management and Business Administration IV. évfolyam

The Impact of Overeducation on Labor Market in China

Konzulens: Dr. Kun András István, egyetemi docens

SPORTMENEDZSMENT TAGOZAT
(TVK 109. előadó)

Bíráló Bizottság:

Elnök: **Prof. Dr. Bácsné Prof. Dr. Bába Éva**, egyetemi tanár
Társelnök: **Becsky András**, ügyvezető (Debreceni Sportcentrum Kft.)
Titkár: **Koroknay Zsuzsa**, doktorandusz
Tagok: **Dr. Bíró Melinda**, egyetemi docens (DE SOKK)
Dr. Müller Anetta, egyetemi docens

Előadók:

09:00 **Csefkó Helga**

Sportszervező BSc II. évfolyam

Budapesttől Rómáig két keréken

Konzulens: Dr. Madarász Tamás, tudományos munkatárs

09:20 **Entersz Gergő**

Sportközgazdász MSc II. évfolyam

***Egyes európai és amerikai sportligák versenyegyensúlyának
összehasonlító vizsgálata.***

Konzulens: Dr. Ráthonyi-Odor Kinga, adjunktus

09:40 **Karikás Krisztián Norbert**

Sport- és rekreációs szervező BSc III. évfolyam

***A siker kulcsa – spanyol és angol bajnokság csapatainak
vizsgálata különböző teljesítmény indikátorok mentén***

Konzulens: Dr. Ráthonyi Gergely, adjunktus

10:00 **Maklári Eszter**

Pénzügy és számvitel BA II. évfolyam

A sportolási szokások a különböző életszakaszokban

Konzulens: Dr. Bartha Éva Judit, tudományos segédmunkatárs

TDK PÁLYAMUNKÁK ÖSSZEFOGLALÓI

BUDAPESTTŐL RÓMÁIG KÉT KERÉKEN

Szerző: Csefkó Helga, BSc II. évfolyam

Konzulens: Dr. Madarász Tamás, tudományos munkatárs

Dolgozatomban arra vállalkozom, hogy röviden bemutassam az országúti kerékpársportot, hiszen a kerékpár, mint eszköz nagy fejlődésen ment keresztül az évszázadok során, mire a szabadidős felhasználásból kialakult a mai modern sport. Vizsgálatom során a 2020-as Giro d'Italia olasz körversenyt helyeztem a fókuszba, hiszen a világ egyik legnagyobb és legismertebb országúti versenyének első három futamát jövőre Magyarországon rendezik, ahol az első szakasz Budapest utcáin zajlik majd.

A kutatásom célja, hogy megismertessem az országúti kerékpársportot a társadalommal, majd megvizsgáljam, milyen előnyöket jelent Magyarországra számára ez a kiemelkedő esemény.

Hipotézisem során azt feltételezem, hogy a sportág ismertsége hazánkban alacsony, továbbá a kitöltők nincsenek tisztába a sportág eseményeivel. Feltételezésem szerint amennyiben kerékpársport esemény zajlik a közelükben, úgy szívesen kilátogatnak a helyszínre, hogy élőben követhessék azt.

Vizsgálatomban primer és szekunder kutatást egyaránt alkalmazok. Szekunder kutatásom során a releváns szakirodalmak felhasználásával röviden bemutatom a kerékpár kialakulását és megismertetem az országúti szakág fejlődését. Primer adatgyűjtés során létrehoztam egy kérdőívet, amely segítségével megvizsgáltam, hogy a kitöltők kerékpároznak-e, továbbá milyen mértékű ismerettel rendelkeznek a sportággal kapcsolatos versenyekről, illetve versenyzőkről. A vizsgálat során kitértem a Giro d'Italia körverseny ismertségére és fontosságára is. A kérdőívemet 350 ember töltötte ki, melyből 308 kitöltés volt értékelhető.

Eredményeim felhasználásával megállapítottam, hogy a mintában szereplők többsége rendszeresen kerékpározik, továbbá tisztában van a nagyobb nemzetközi kerékpáros körversenyekkel, így a Giro d'Italiával is.

A vizsgálat során kapott eredményeim alapján megállapítható, hogy a kitöltők alacsony mértékben követik az országúti kerékpár eseményeket a TV közvetítéseken keresztül, azonban nagymértékű egyetértés volt tapasztalható az élőben a helyszínen történő figyelemmel követéssel kapcsolatban.

Az eredményeim alapján hipotézisem részben beigazolódott. A mintában szereplők jelentős része tisztában van az országúti kerékpársport főbb eseményeivel. Kiemelkedő ismertsége azonban nem vonzza magával a magas nézőszámot a TV közvetítések során. A vizsgálati minta több, mint 80%-a inkább a helyszínen élőben követné a kerékpáros versenyeket, amennyiben lenne rá lehetőség.

FENNTARTHATÓSÁGI POLITIKÁK A KOZMETIKAI IPARBAN

Szerző: Elek Dorina, BA IV. évfolyam

Konzulens: Dr. Erdey László, egyetemi docens

Dolgozatom központi témájának a fenntarthatóságot választottam, amely napjaink egyik legaktuálisabb és leginkább figyelmet kívánó jelensége. A műanyag hulladékok mennyiségének drasztikus növekedése, az erdők, és ezáltal az ott élő állatok látványos pusztulása, illetve az utóbbi évtizedek extrém időjárásai viszonyai felhívták a figyelmet a fenntartható fejlődés fontosságára.

Dolgozatomban kozmetikai cégek fenntarthatóságát vizsgáltam. Kozmetikumokat és szépségápolási szereket majdnem minden ember használ a világon, ugyanis itt nem csak a sminktermékekre, hanem a különböző tisztálkodási szerekre is gondolok, melyeket a férfiak is ugyanúgy használnak, mint a nők. Ez a Föld népességének majdnem teljes egészét jelenti, így egyáltalán nem mindegy, hogy ezek a felhasznált kozmetikumok milyen körülmények között kerülnek előállításra, maguk a termékek milyen anyagokat tartalmaznak, és így használatuk során, illetve azután milyen anyagok és hulladékok kerülnek a természetbe.

Szekunder kutatásom során arra a kérdésre kerestem a választ, hogy a napjainkban leginkább fenntartható működést mutató kozmetikai cégek milyen politikákat alkalmaznak termékeik előállítása, értékesítése és vállalatuk mindennapi vezetése során. Primer kutatásom során pedig egy kérdőív keretén belül azt tanulmányoztam, hogy a megkérdezettek milyen szempontok alapján választanak maguknak kozmetikumokat, és mennyire tartják fontosnak, hogy a választott terméket gyártó cég etikusan és fenntartható módon működik-e.

A cégek vizsgálata során arra a következtetésre jutottam, hogy a megfigyelt vállalatok közül mindegyik tesz a fenntartható fejlődésért, például etikus kereskedelmet folytat a gazdaságilag sérülékenyebb közösségekkel, harcol a műanyagszennyezés ellen, vagy támogatja a természetes élőhelyek helyreállítását és a vadvilág védelmét, illetve folyamatosan új lehetőségeket keresnek, amellyel még inkább segíteni tudják környezetbarát és etikus működésüket. Kérdőívem kiértékelése után arra a megállapításra jutottam, hogy a vizsgált csoport tagjai viszonylag fontosnak tartják a fenntarthatósági szempontokat a kozmetikai termékek kiválasztása során, tudatos fogyasztóknak mondhatók. Általánosságban előnyben részesítik azokat a márkákat, melyek fenntarthatóan tevékenykednek, szívesebben vásárolnak zöld termékeket, még ha drágábbak is mint a hagyományosak, és szívesebben is ajánlják ezen cégek termékeit másoknak.

EGYES EURÓPAI ÉS AMERIKAI SPORTLIGÁK VERSENYEGYENSÚLYÁNAK ÖSSZEHASONLÍTÓ VIZSGÁLATA

Szerző: Entersz Gergő, MSc II. évfolyam
Konzulens: Dr. Ráthonyi-Odor Kinga, adjunktus

Témám az észak-amerikai Major League-ek és az európai top ligák versenyegyensúlyi értékein alapul. A kutatás fókuszában az állt, hogy az egyensúly fenntartása érdekében hozott intézkedések, milyen mértékben váltják be a hozzájuk fűzött reményeket. A vizsgálat során arra kerestem a választ, hogy (1) vajon az amerikai ligák hosszú évek során kialakult felépítése, mely az egyenlő feltételek biztosításán alapszik, kiegyensúlyozottabb bajnokságokat bonyolít-e le, mint az európai modellt alkalmazó ligák? (2) Mely ligákban szereplő csapatok eredményei állnak közelebb a tökéletes egyensúlyhoz?

A vizsgálatban szereplő bajnoki rendszerek kiválasztásánál fontosnak tartottam egyrészt, hogy világszerte sokak által üzött sportágak legyenek, melyek televízió által közvetített mérkőzésekkel rendelkeznek. Másrészt, hogy számszerűsített statisztikai adatok álljanak rendelkezésemre. Ezek alapján dolgozatomban három amerikai liga (National Basketball Association, National Football League, Major League Baseball) és három európai liga (Premier League, La Liga, EuroLeague) szerepel.

A ligák 2017/18-as és 2018/19-es idényeinek győzelmi arányaival, valamint bajnokságonként az utóbbi 10 év bajnokaival dolgoztam. A vizsgálat során két mutatót használtam az egyensúlyi értékek felírásához: a Herfindahl-Hirschman (HHI) indexet, amely a bajnokság végkimenetelének bizonytalanságát, a bajnoki címek koncentrációját mutatja meg, valamint a versenyegyensúlyi modellt, amely a csapatok győzelmi eredményének az átlagtól (0,5) való átlagos eltérését szemlélteti. A legfrissebb eredményeken alapuló összehasonlítás segítségével számszerű eredmények alapján ragsort állítottam fel a ligák között.

Az eredmények alapján elmondható, hogy a ligák versenyegyensúlyi értékei között nem figyelhető meg jelentős különbség. Az MLB azonban kiemelkedik a mezőnyből, melynek értékei messze a legközelebb állnak a tökéletes egyensúlyhoz. A HHI tekintetében nagyobb különbségeket láthatunk az egyes ligák között, ahol az európai bajnokságok sokkal rosszabban teljesítettek az egyenlőség aspektusában. Megállapítható, hogy a bajnokságok mezőnyét figyelembe véve nem mérvadó tényezők az egyensúlyt elősegítő intézkedések, a bajnoki címek esetében azonban megmutatkozik a szupercsapatok egyeduralma, ami az amerikai ligák esetében nem figyelhető meg.

A RÓMAI- ÉS TÖRÖK KORI FÜRDŐEMLEK HATÁSAI NAPJAINK FÜRDŐKULTÚRÁJÁRA

Szerző: Hadházi Viktória, BA IV évfolyam

Konzulens: Dr. Ráthonyi Gergely, adjunktus

Az elmúlt évben rekordokat döntött a hazai turizmus, így egyértelmű, hogy továbbra is a gazdaság egyik fontos ágazatának tekinthető. Ezen belül egyre jelentősebb szerepet játszik napjainkban az egészségturizmus, mely magába foglalja a wellness- és gyógyturizmust, valamint a hozzájuk tartozó területeket.

A specializálódott wellness szolgáltatásoknak köszönhetően, a római- és török fürdők olyan egyedi termékeként jelennek meg, ahol a római és török kori fürdőzés hagyományait a mai napig ápolják. Dolgozatom elsődleges célkitűzése a történelmi múlt és a fürdőkultúra jelentőségének vizsgálata a fürdőlátogatók és a szolgáltatók oldaláról. Hipotéziseim szerint a fürdők a közösségi élet elengedhetetlen szinterei és a történelmi múlt, a több évszázados hagyományok a fogyasztók és a szolgáltatók számára is meghatározó tényezőt jelentenek.

Kutatómunkám folyamán szekunder és primer adatgyűjtést végeztem. Primer kutatásom során kérdőíves felmérés segítségével mértem fel a történelmi múlt és a fürdőkultúra jelenlétét, egyrészt hazánk öt jelentős hagyományokkal rendelkező történelmi fürdőjének szemszögéből, másfelől általánosan a fürdőlátogatók preferenciái alapján. Online kérdőív segítségével megvalósult fogyasztói felmérés esetén egy közel kétszáz fős mintán vizsgáltam a rekreációs szokásokat. A szolgáltatói oldal vizsgálatakor is az online kérdőívezést választottam, mely során három szolgáltató is megosztotta véleményét. A fogyasztói kérdőív kiértékelésekor a leíró statisztikai vizsgálatok mellett a nemek és az életkorok összefüggéseinek vizsgálatakor paraméteres és nem paraméteres próbákat is alkalmaztam.

Az elemzés során kiderült, hogy a fürdőlátogatók számára a történelmi múlt nem befolyásoló tényező, még abban az esetben sem választják a fürdőt, ha tudják róla, hogy több évtizedre, vagy több évszázadra visszanyúló múlttal rendelkezik. A hagyományos fürdőkultúra és fürdőzési szokások, valamint a fürdőkultúra megőrzése sem játszanak fontos szerepet a fürdőlátogatók körében. A szolgáltatók mindegyike kiemelt fontosságúnak tartotta, hogy a történelmi múltjuk megjelenjen a fürdő épületének kialakításában és a kommunikációjuk során is, mely azért is fontos, hogy a hagyományos fürdőzési szokások fennmaradjanak és szélesebb körben ismertté váljanak.

A DEBRECENI EGYETEM KÖZGAZDÁSZ ÉS GAZDASÁGINFORMATIKUS HALLGATÓINAK MOTIVÁCIÓS JELLEMZŐI

Szerző: Hajdu Franciska, BA III. évfolyam
Konzulens: Barizsné Dr. Hadházi Edit, adjunktus

Napjainkban a szervezetek egyre nagyobb hangsúlyt fektetnek a munkavállalók motiválására, hiszen a szervezet eredményességét nagyban befolyásolja a dolgozók motivációs szintje, ismervén azt, hogy motivált dolgozó jobban teljesít és hűségesebb maradhat a szervezethez.

A munkavállalók eredményes motiválásához elengedhetetlen, hogy a vezetők ismerjék a különböző ösztönzési lehetőségeket. Dolgozatomban elsősorban a belső motivációval foglalkozom, hiszen egyre inkább bebizonyosodik, hogy a külső motivációs eszközök önmagukban nem elegendők a munkavállalók kívánt motivációs szintjének eléréséhez. Általános célkitűzésem, hogy felmérjem a környezetemben lévő hallgatók motivációs jellemzőit, azon belül is a külső és belső motiváció viszonyát.

A dolgozat első részében bemutatom a belső motivációval kapcsolatos szakirodalmat, mely a jelen kor igényeihez alkalmazkodva egyre gyakorlatiasabb módon mutatja be a témát. A folytatásban a kutatásomat ismertetem, melyhez az Aspirációs Index rövidített változatát használtam fel. Kvantitatív kutatásomban összesen 470 Debreceni Egyetemen tanuló közgazdász és gazdaságinformatikus hallgató vett részt. Az eredmények értékeléséhez leíró és matematikai (magasabb szintű) statisztikai módszereket egyaránt felhasználtam.

A válaszok elemzése után arra a következtetésre jutottam, hogy az intrinzik motiváció nagyobb hatással van a hallgatókra, mint az extrinzik, ám a pénz továbbra is egy nélkülözhetetlen motivációs eszköz. Különbséget véltem felfedezni a férfiak és a nők, valamint a különböző szakokon tanulók válaszaiban, mely által arra a megállapításra jutottam, hogy nem szabad a generációt egy séma szerint kezelni, érdemes az egyéni jellemzőket figyelembe véve kialakítani az ösztönzési módszereket, technikákat.

Összegzésként a kutatási eredmények alapján levont következtetésekre építve próbálok javaslatokat megfogalmazni a vezetők számára. Így reményeim szerint a jövőben nagy tömegben a munkaerőpiacra lépő Z generációt a vezetők hatékonyabban tudják majd motiválni és alkalmazni.

**A MASTER GOOD KFT. FEJLŐDÉSI TENDENCIÁI,
A NEMZETKÖZIESEDÉS FOLYAMATA AZ ALAPÍTÁSTÓL NAPJAINKIG**

Szerző: Kapin Emőke, BA VI. évfolyam
Konzulens: Dr. Darabos Éva, egyetemi docens

Dolgozatomban a Master Good Kft. elemzését tűztem ki célul, mely Magyarország északkeleti régiójában található, alaptevékenységét az élelmiszeriparon belül végzi. A vállalat egy belföldi tulajdonú családi vállalkozás, mely mára egy sikeres vállalattá nőtte ki magát, jelentős külpiaaci, nemzetközi tevékenységet folytat. A Master Good az elmúlt közel húsz évben jelentős növekedésen, fejlődésen ment keresztül. Elemzésem célja, hogy bemutassam hogyan, miből, és milyen ösztönzők hatására tudott tevékenysége megkezdésének évétől, 2001-től folyamatosan fejlődni napjainkig.

A szakirodalmi feldolgozásban bemutatom az élelmiszeriparon belül a baromfifeldolgozó ipar főbb jellemzőit, sajátosságait a világban, az Unióban és hazánkban. ismertetem a vállalatok tőkeszerkezetének elméleteit, a vállalatok optimális finanszírozási struktúráját, valamint a nemzetköziesedés főbb modelljeit.

Az elemzés során komplexitásra törekszem, először azokat a növekedésgeneráló beruházásokat vizsgálom meg, amelyek megmutatják, hogy milyen fejlődési utat tett meg a vállalat változó piaci környezetben az alapítástól kezdve napjainkig. Bemutatom, hogy a beruházásokhoz honnan, milyen fajta erőforrások álltak rendelkezésre, hogyan változott a vállalat tőkeszerkezetének összetétele a vállalat 18 éves működését tekintve, melyben megjelenik a 2008-as gazdasági világválság. Részletesebben a vállalat vagyoni, pénzügyi, jövedelmezőségi helyzetét vizsgálom 2011-től kezdve, kiemelve a válság után milyen dinamikusán tudta megerősíteni piaci pozícióját.

Kutatásom végén összehasonlítom, hogy a Master Good a hazai piacon, saját szakágazatán belül (baromfiszerkor) milyen pozíciót foglal el versenytársaihoz viszonyítva.

Ezt követően bemutatom a vállalat nemzetköziesedésének folyamatát, mely ösztönzők hatására lépett ki a külpiaacra, milyen módon, és ez mennyiben járul hozzá a vállalat fejlődéséhez.

A dolgozat készítése során a témához kapcsolódó hazai és nemzetközi szakirodalmat dolgoztam fel, az ágazat sajátosságainak ismertetéséhez az Agrárgazdaság Kutató Intézet kutatási eredményeit, az elemzéshez a vizsgált vállalat 2001-2018. évi beszámoló adatait, a versenytársakkal való összehasonlításához az EMIS adatbázis szolgáltatásait használtam fel. A hipotéziseim alátámasztására MANOVA (Multivariate Analysis of Variance) variancia-analízis többváltozós formáját alkalmaztam, végül személyes mély interjú segítségével a nemzetköziesedés folyamatának tényezőit foglaltam össze.

A SIKER KULCSA – SPANYOL ÉS ANGOL BAJNOKSÁG CSAPATAINAK VIZSGÁLATA KÜLÖNBÖZŐ TELJESÍTMÉNY INDIKÁTOROK MENTÉN

Szerző: Karikás Krisztián Norbert, BSc III. évfolyam

Konzulens: Dr. Ráthonyi Gergely, adjunktus

Napjainkban a világ egyik legnépszerűbb sportja egyértelműen a labdarúgás, amely emberek millióit köti össze. A győzelem érdekében a csapatok minden olyan lehetőséget próbálnak kiaknázni, amivel lépéselőnybe kerülhetnek a vetélytársakkal szemben. Egyik ilyen terület a technológia, melynek rendkívül dinamikus fejlődése a labdarúgásba is jelentős változásokat eredményezett. Számos olyan technológiai újítás jelent meg, melyek a játékosok teljesítményét, élettani paramétereit monitorozzák. Széles körben elérhetővé váltak a különböző videóelemző szoftverek és cégek, melyek a csapatok teljesítményét különböző indikátorok mentén elemzik és ezáltal rengeteg adatot bocsátanak az edzők számára.

Dolgozatom elsődleges célkitűzése az volt, hogy a spanyol (LaLiga), illetve angol (Premier League) bajnokság csapatait, különböző teljesítmény indikátorok mentén összehasonlítsam, a csapatok bajnoki szerepléseinek tükrében az elmúlt öt évben. Az adatokat egy szabadon hozzáférhető ingyenes adatbázisból nyertem, melyet letöltést és validálást követően alakítottam adatbázissá. A statisztikai elemzés elvégzése előtt a csapatokat bajnoki helyezésük alapján, három csoportra osztottam – 1-7 helyezett, 8-14 helyezett, 15-20-ik helyezett csapatok – annak érdekében, hogy a csoportok közötti esetleges eltéréseket feltárjam a vizsgált teljesítmény indikátorok mentén. A leíró statisztika mellett az eloszlás normalitásától függően paraméteres és nem paraméteres vizsgálatokkal kerestem a szignifikáns különbségeket az egyes teljesítmény mutatók mentén a csoportok között.

Az eredmények alapján megállapítható, hogy az első hét csapat mindkét bajnokságban szignifikánsan többet birtokolja a labdát, többször lö kapura, nagyobb százalékban találja el azt és az ellenfél térfelén a támadó harmadban is jelentősen több időt tölt, mint a másik két csoportban szereplő egyesületeknek. A bajnokságok közötti különbségek esetén elmondható, hogy az angol bajnokságban jelentősen kevesebb szabálytalanság történik, és ezzel összefüggésbe egyéb mutatók (pl. sárga és piros lapok száma) is jelentős különbséget mutatnak.

A kapott eredmények alapján megállapítható, hogy több teljesítmény mutató is összefüggésbe hozható az eredményességgel, mely hozzájárulhat a sikeres taktikai elemek kidolgozásához.

SHARECONOMY: A HARMADIK IPARI FORRADALOM

Szerző: Kertész Anna, BA IV. évfolyam
Konzulens: Prof. Dr. Nábrádi András, egyetemi tanár

Az első és második ipari forradalomból kiforrott digitalizáció hozta meg a harmadik ipari forradalmat. Megjelent egy új gazdasági forma Sharing Economy néven. Másnéven a közösségi gazdaság lehetőséget teremt arra, hogy saját erőforrásainkat kihasználva és ezzel a Föld erőforrásait védve nagyobb produktivitást érjünk el. Az elmúlt években egyre gyakrabban találkozhatunk ezzel a gazdasági formával.

Dolgozatom általános célkitűzése az, hogy egy átfogó képet adjak a Sharing Economy-ről. Célom, hogy megismertessem az olvasóval a digitalizációból születő új vállalkozási műfaj megszületését, jelenjét és jövőjét.

Kutatómunkám során a szekunder szakirodalmat felhasználva elemeztem az első és második ipari forradalmakat, a digitalizáció hajnalát a 20. századtól, valamint a Sharing Economy kialakulását és alapelveit. Továbbá olyan kérdésekre kerestem a választ, hogy az emberiségnek miért van szüksége a megosztó gazdasági formára, és mindez hogyan rendezi át napjaink gazdaságát. Vizsgáltam a határkötség fogalmát a Sharing Economy-ban, valamint bemutattam 6 amerikai és 3 magyar Startup vállalkozást foglalkozásuk szerint és pénzügyi információik alapján. Feltáró kutatásom továbbá kifejti, hogy milyen lépéseket tehetünk világgazdasági szempontból a Sharing Economy felvirágoztatására. Röviden tanulmányozom a közösségi gazdaságba belépő vállalkozások jogi köteleseit.

Ezt követően javaslatokat teszek arra vonatkozóan, hogy milyen szempontokat kell figyelembe vennie egy kezdő vállalkozásnak a közösségi gazdaság területén, milyen veszélyforrásai vannak fogyasztói és szolgáltatói oldalon.

Dolgozatomban ügyeltem az aktuális tények világos feldolgozására és figyelembe vettem a környezeti oldalt a profitok és jogszabályok hatásainak ismertetése mellett. Számomra fontosnak tartom, hogy a mi generációnk éljen saját lehetőségeivel, és fellendítsük ezt az újfajta gazdasági formát, amellyel nemcsak megóvjuk Földünk jövőjét, de a versengés mellett megtanít minket az együttműködésre is.

PAKISTAN'S ROLE IN EURASIAN TRADE AND ITS CURRENT EXPORT POTENTIAL

Szerző: Khalil, Ibrahim, MA VI. évfolyam
Konzulens: Dr. Erdey László, egyetemi docens

The supercontinent of Eurasia has epitomised the politico-economic activity of every age. Belt & Road Initiative (BRI) has accelerated the integration process of Eurasia. Pakistan, a south Asian state was chosen for the initial investments of BRI to build China Pakistan Economic Corridor.

The prevenient global events has raised the importance of the region, and intrigued researchers to deeply the study this whole integration process. This study aims to investigate whether Pakistan has a crucial role in Eurasian trade and conforming that Pakistan can potentially double its exports. The Eurasia integration process and BRI impact on trade of various regions was studied using Gravity model and regression analysis. It is observed that The Eurasian Integration through BRI will result in 14.4% to 21.5% increase in Eurasian trade as the trade time would be contracted by 64% for the EU countries and 127.3% for Central Asian Republics and North Asian countries due to infrastructure developments and reduction in border delays. It is found that Pakistan can enhance its exports by \$ 18 billion (almost doubles its exports), in its current capacity, by just aligning its trade regime with international standards. Pakistan has hardly captured 50% to 60% of its export potential. Additionally, it could harvest the untapped potential of BRI and further promote its exports by 11.1%.

Subsequent to the deep analysis of the current stage of Pakistani economy, it can be concluded that Pakistan has an irrefutable role in global economic and political affairs. However, the succumbing economy could deteriorate its position on the international fora. Therefore, some relevant and viable recommendations were constructed to invigorate its political and economic position, which include: declaration of education and health emergencies to enhance the pool of human capital, electoral and judicial reforms to extricate the loop holes of the system, immediate implementation of trade agreements, aggressive diplomatic campaigns to sort out the existing disputes, diversification of exports and exploring new markets for its exports.

ALTERNATÍV KÖZÜTI FUVAROZÁSI HAJTÁSLÁNCOK KOMPLEX ÉRTÉKELÉSE

Szerző: Kiss Tamás, MSc II. évfolyam
Konzulensek: Dr. Szilágyi Róbert, egyetemi docens
Dr. Felföldi János, egyetemi docens

Napjainkban a közúti áruszállítás kardinális kérdés, hiszen minden cég, a vevők, a szállítók a leggyorsabban s egyszerismind a leghatékonyabban szeretnék eljuttatni az árut a feladási helytől a rendeltetési helyre. Az igénybe vehető fuvareszközök tárháza rendkívül nagy, a vállalatokat, csak a pénzügyi lehetőségük korlátozhatja, hogy kiválasszák a nekik legmegfelelőbb tudású, teljesítményű eszközt. Számptalan féle és fajta hajtáslánccal, meghajtással rendelkező eszköz igénybe vehető, azonban a piacon a legmeghatározóbb fuvareszköz a belsőégésű motorral szerelt, tisztán dízelüzemű kamion. Léteznek viszont alternatív hajtású fuvareszközök is, ilyen például a hibrid kamion, mely a kritikus területeken, lekapcsolja a dízelmotort és kiegészítő villanymotorral halad, így szüntette meg többek között a lokális CO₂ szennyezést. Vannak még teljesen elektromos üzemű kamionok, melyek nem rendelkeznek belsőégésű motorral, tisztán elektromos áram hajtja, mely szintén nem szennyez lokálisan.

Az összes hajtáslánc mellett szólnak mind pro, mind kontra érvek, melyet a szakirodalmi részben a technológiák részletezése mellett fogok kifejteni. Dolgozatomban egy összesített, általam összeállított pontrendszerben összehasonlítom a jelenleg elterjedt hajtásláncú fuvareszközök, esetemben csak kamionok előnyeit, hátrányait, költségvonzatait, melyben egy létező cég adatai alapján gazdasági kalkulációkat végzek, hogy a jelenlegi helyzetben (törvényi szabályozás, környezetvédelem stb.) hová érdemes továbblépni, ha flottafejlesztésről van szó, illetve megéri-e egyáltalán gazdaságilag az alternatív hajtás választása esetén felmerülő plusz költség miatt.

A dolgozat végére kiderül, hogy tisztán gazdasági szempontból a dízel és a hibrid hajtáslánccal szerelt szállítóeszköz között érdemes dönteni, azonban az alternatív hajtáslánccal szerelt eszközök, már nem csak elméletben létező alternatívák, hanem hamarosan komoly potenciállal rendelkező eszközökké válnak, illetve válhatnak a jövőben. Az általam vizsgált cég adatai, preferenciái alapján összeállított pontrendszer, értékelési mátrix egy komplex összehasonlítás és mérlegelés, melynek eredményeként az ajánlásom az új technológia, a hibrid kamion vásárlása.

A MILKRUN FOLYAMAT ELEMZÉSE ÉS KIALAKÍTÁSA EGY GYÓGYÁSZATI ESZKÖZÖKET GYÁRTÓ VÁLLALKOZÁS LOGISZTIKAI FOLYAMATAIBAN

Szerző: Kiss Tibor, MSc II. évfolyam
Konzulens: Dr. Felföldi János, egyetemi docens

A fenntartható folyamatokkal történő munkavégzésre és a hatékonyságra az idő múlásával egyre nagyobb hangsúlyt helyeznek a vállalatok. A versenyképesség megléte gyakran csupán nüanszokon múlik, a globalizáció során felgyorsult világhoz alkalmazkodni szükséges. Így van ez az anyagáramlásban is, amelyre már a múlt század során is számos megoldás született, amelyek között létezik hatékonyabb és kevésbé hatékony procedúra is. A körjárat, avagy milkrun rendszer egy olyan optimalizálási tervezet, amely hazánkban folyamatos változásokon megy keresztül. Habár van néhány multinacionális vállalat, amely már évek óta alkalmazza, a hazai üzemegységeken belül még innovációnak számít. Ez a rendszer lehetővé teszi a szállítási költségek, illetve az idő, mint erőforrás csökkentését, továbbá a humán erőforrás ráfordításának alacsonyabb volumenen tartását. Véleményem szerint a húzó elvű gyártásban a milkrun rendszer telepítése és az anyagáramba történő beépítése jelenti a fejlődés helyes irányát, hiszen alkalmazásával csökkenthetjük költségeinket, illetve a szupermarketek használatával – amely a rendszer egyik alappillére – a rendszer sajátosságaiból adódóan, a FIFO-elvet is egyszerűbben követhetjük.

Munkám során, miután elvégeztem a primer és szekunder adatgyűjtést, a célkitűzésem egy gyógyászati eszközöket gyártó cég korábbi, illetve jelenlegi folyamatainak vizsgálata volt. Primer kutatás keretein belül két éven keresztül mértem a folyamatok idejét az egyes és kettes csarnokban, amely alatt olyan mennyiségű adatra tettem szert, amely megalapozta dolgozatom relevanciáját. Gyakornokként volt szerencsém átlátni a korábbi, azaz targoncákkal való raktárból és raktárba történő anyagmozgatást, a folyamat elsőlépcsős fejlesztését, illetve a jelenlegi folyamatot. Megvizsgáltam a rendszer hatékonyságát, kihasználtságát, a rendszer terhelhetőségét. Miután elvégeztem a szükséges vizsgálatokat, megterveztem a milkrun rendszer útvonalát és műveleti sorrendjét a cég ugyanazon telephelyének hármaskarnokában is, ahol még nem került telepítésre a rendszer.

Vizsgálataim alapján a rendszer megbízhatónak tekinthető, illetve a további terhelés sem okozhat problémát a rendszerben.

A VISEGRÁDI-NÉGYEK ÉS ROMÁNIA TŐZSDEI VÁLLALATAI PÉNZÜGYI TELJESÍTMÉNYÉNEK ELEMZÉSE

Szerző: Koszorús Gabriella, BA IV. évfolyam
Konzulens: Dr. Tarnóczy Tibor, egyetemi docens

Dolgozatom fő célja 5 ország: Magyarország, Lengyelország, Szlovákia, Csehország és Románia tőzsdén jegyzett vállalatainak összehasonlító elemzése volt, amely során a vizsgált országok teljesítményét hasonlítottam össze.

A részvények árfolyamainak, valamint a tőzsdei vállalatok pénzügyi és piaci jellemzőinek alakulása megfelelő képet adhat a gazdaság teljesítményéről is. Dolgozatomban vizsgálom a tőzsdei vállalatok teljesítményét és meghatározom, hogy milyen összefüggések tárhatók fel a különböző jellemzők között. A vizsgálatokat 5 évre (2014-2018) vonatkozóan végzem el.

Az elemzéshez alapvetően a pénzügyi mutatókat használom, kiemelt figyelmet fordítva a piaci mutatókra, mint például az EPS, a P/E, az MV/BV stb. Először országonként és évenként az alapvető pénzügyi mutatók segítségével bemutattam az adatbázisban szereplő vállalatok átlagos jellemzőit. Ezt követően szintén országonként és évenként kiszámítottam a jövedelmezőségi, majd a piaci mutatókat és varianciaanalízis segítségével megvizsgáltam, hogy a vizsgált országok között van-e szignifikáns különbség. A szignifikancia-szintek alapján az országok között csak 2018-ban a ROA és a ROE mutatók esetében volt szignifikáns különbség. A jövedelmezőségi mutatók értékei alapján az is megállapítható, hogy a legjobb teljesítményt a cseh vállalatok nyújtották, a legrosszabbat pedig a lengyelek. A piaci mutatószámok tekintetében az évek során szignifikáns eltérés csak az EPS mutató esetében mutatkozott. Az évek átlagában pedig csak a P/E mutató vonatkozásában nem volt szignifikáns eltérés. Majd a jövedelmezőségi mutatók mellé több más pénzügyi mutatót is bevontam, így 15 mutatóval végeztem el újra az első vizsgálatot. A kibővített vizsgálat során minden évben szignifikáns eltérés található az országok között.

Végezetül, azért, mert keresztszeti és idősor adatok is találhatóak az adatbázisban, a panel regresszió-számítás segítségével határoztam meg, hogy melyek azok a tényezők, amelyek a Piaci kapitalizáció/Saját tőke alakulását befolyásolják. A Hausmann-teszt eredményének a figyelembevételével a modell random hatású változatát használtam. A modellbe beépítettem az országhatást is, amelyeknél nem kaptam szignifikáns eltérést. Az is megállapítható, hogy országonként különböző változók játszottak szerepet az eredmény változó értékének meghatározásában.

A KÜLFÖLDRŐL SZÁRMAZÓ JÖVEDELMEK UTÁNI ADÓZÁS ÉS JÁRULÉKFIZETÉSI KÖTELEZETTSÉGEK BEMUTATÁSA ÉS ELEMZÉSE

Szerző: Kovács Laura, BA VI. évfolyam

Konzulens: Kiss Ágota, tanársegéd

Dolgozatom témája a magyar munkavállalók külföldről származó jövedelme utáni adózási és járulékfizetési kötelezettség bemutatása és elemzése. Figyelembe véve, hogy az elmúlt években a magyar állampolgárok külföldre történő áramlása munkavállalás céljából egyre gyakoribb, minden ember számára célszerű az adózás és járulékfizetés egyes módszereinek megismerése.

Dolgozatom célja, hogy átlátható képet alkossak az egyes munkavállalók adózási és járulékfizetési jogairól és kötelezettségeiről, valamint a magyar törvények által szabályozott rendszerről. Dolgozatomban bemutatom, hogy mikor melyik tagállamnak van joga adóztatni a magánszemély által realizált jövedelmet, melyik országban kell, hogy biztosítva legyen. Mikor, és milyen esetekben különbözhet az adófizetési kötelezettség, és a járulékfizetési kötelezettség helye.

Dolgozatomban foglalkozok a magyar adórendszer általánosságával, esettanulmány jelleggel fiktív példák kidolgozásával és bemutatásán keresztül szemléltetem az egyes adózási eseteket.

Következtetésként elmondhatjuk, hogy a legfontosabb az adóügyi illetőség megállapítása, mely azt határozza meg, hogy melyik államnak van joga adóztatni az adott jövedelmet. Magyarországnak több mint 80 állammal van egyezménye a kettős adóztatás elkerüléséről. Amennyiben mindkét államban illetőséggel bír az adózó, akkor az egyezményben foglaltak alapján dönthetjük el, hol adóztatható a jövedelem.

GAZDÁLKODÓI TAPASZTALATOK A ZÖLDÍTÉSRŐL GYULAHÁZÁN

Szerző: Liptai Dalma, MSc II. évfolyam
Konzulensek: Kovács Éva Katalin, doktorandusz
Prof. Dr. Pető Károly, egyetemi tanár

A Közös Agrárpolitika egyik kihívása a környezetbiztonság, amely során környezeti károk nélkül állítanánk elő az élelmiszert és az energiát. Éppen ezért a KAP új elemként 2015-ben bevezette az éghajlat és a környezet szempontjából is előnyös mezőgazdasági gyakorlatot, a zöldítést.

Magyarországon minden gazdálkodó számára kötelező a zöldítés, aki területalapú támogatásra jogosult. A zöldítés gyakorlata hozzájárul ahhoz, hogy a gazdálkodók csökkentsék a környezeti terhelésüket mezőgazdasági tevékenységük során. Dolgozatom célkitűzése a Gyulaházi gazdálkodók zöldítési tapasztalatainak vizsgálat és elemzése volt. Az első hipotézisem (H1) során azt állítottam, hogy a gazdálkodók szkeptikusan fogadták a zöldítés bevezetését. A második hipotézisem (H2) szerint a vegyes gazdaságok leginkább a nitrogénmegkötő növényekkel betelepített területtel fedezik az ökológiai jelentőségű területet. A harmadik hipotézisem (H3) szerint a növénytermesztő gazdaságok a parlagon hagyott területet számolják el ökológiai jelentőségű területnek. A negyedik hipotézisemben (H4) azt állítom, hogy a gazdák kis mértékben helyezik előtérbe az erőforrások megőrzését, a talaj megóvását. A dolgozatom során három kutatási kérdést fogalmaztam meg: Hogyan vélekednek a zöldítésről a gyulaházi gazdálkodók (K1)? Melyik EFA – elemmel hajtja végre a zöldítést (K2)? A helyi gazdálkodóknak mennyire célja az, hogy hozzájáruljanak a zöldítéssel a fenntartható gazdálkodáshoz (K3)?

A szekunder kutatásom után primer kutatást is végeztem. A primer kutatásom során kérdőíves felmérést és szakmai interjút készítettem a helyi gazdálkodókkal Gyulaházán. A kérdőívben személyre szabott, mezőgazdasági tevékenységre és zöldítésre vonatkozó kérdések kaptak helyet. A primer kutatásom végén az adatokból elemzést végeztem.

A kérdőívek elemzése során kiderült, hogy a gazdálkodók nem fogadták szkeptikusan a zöldítés bevezetését, ezért az első hipotézisemet (H1) elutasítom, a hipotézis második felét elfogadom. A válaszadó gazdálkodók az ökológiai jelentőségű területek közül négyet jelölnek ki leggyakrabban: ilyen a parlagon hagyott és a nitrogénmegkötő-növényekkel betelepített terület, valamint az ökológiai jelentőségű másodvetés és a táblaszegély. A második (H2) és harmadik (H3) hipotézisemet is elfogadom. A gazdák nem igazán helyezik előtérbe a fenntartható gazdálkodást, ezért a hipotézisemet (H4) szintén elutasítom.

A DEBRECENI CSOKONAI ÉTTEREM ÜZLETI TERVE

Szerző: Madai Réka, BA IV. évfolyam

Konzulens: Prof. Dr. Nábrádi András, egyetemi tanár

Egy 28 éve jól működő cég, a Csokonai Étterem üzleti tervének elkészítését tűztem ki célul. Továbbá az elemzéseknek köszönhetően olyan lehetőségeket véltem felfedezni, amik “megújíthatják a vállalkozást.” Elsőként megfogalmaztam a Csokonai Étterem jövőbeli célkitűzéseit és a mélyinterjún alapozott vezetői összefoglalóját, melyből kiderül, hogy szükség van további fejlesztésekre, beruházásokra. Az adatgyűjtést kvantitatív és kvalitatív kutatások előzték meg, meghatároztam a vállalkozás vízióját és misszióját és ismerttem a cég alapadatait. A korábban tanult ismereteim alapján elemeztem a vendéglátás ágazatát, a piacot, illetve a versenytársakat is. A külső környezet elemzése során (PESTEL, Porter-féle öttényezős modell) azonosítottam a jövőben várható lehetőségeket és veszélyeket, mely alapján elmondható, hogy a vállalat felkészült a kínálózó lehetőségek kiaknázására és a veszélyhelyzetek kivédésére és hogy megfeleljen a misszióban és vízióban foglaltaknak. A belső környezet vizsgálatánál a SWOT elemzés segítségével felmértem a vállalat jelenbéli erősségeit és gyengeségeit, mely szerint a stratégiai célkitűzésben megfogalmazott missziónak és vízióknak átlag felett megfelel, a belső környezet hozzájárul a célkitűzések eléréséhez. Azonosításra kerültek a vállalkozás legnagyobb versenytársai, mint az IKON, a Flaska vagy a folyamatosan fejlődő Pálma Étterem. A lehetséges stratégiákat a cég tőkeerősségének mérlegelésével fogalmaztam meg. Véleményem szerint a K+F, azaz új termékek bevezetésére van lehetősége a cégnek, amely irányba már el is mozdultak. A marketing tervben részleteztem a cég jelenleg is alkalmazott marketing eszközeit, módszereit, majd javaslatokat tettem a jövőbeli lehetőségekre is, mint az új termékek belföldi vagy akár külföldi piacra vitele és népszerűsítése különböző marketing stratégiák alkalmazásával. Az üzleti terv következő pontja a pénzügyi elemzés volt, amit a Bunda Betéti Társaság mérleg-és eredmény kimutatására alapoztam. Végző soron megbecsültem a vállalkozás esetében felmerülő kockázatokat és a lehetséges cselekvési alternatívákat. A kutatás során felhasználtam a Bunda Bt. adózott eredmény felhasználására vonatkozó hivatalos határozatot. A dolgozatomban ismertetett eredmények is azt mutatják, hogy a Csokonai Étterem egy jól működő, jelentős árbevételű termelő vállalkozás, aminek szüksége van a fejlesztésekre és beruházásokra.

**AZ EGÉSZSÉG PIACA: A MAGYAR LAKOSSÁG EGÉSZSÉGTUDATOSSÁGA
A GYÓGYSZERFOGYASZTÁSI ÉS ORVOSLÁTOGATÁSI SZOKÁSOK
SZEMPONTJÁBÓL**

Szerző: Makai Stella, BA IV. évfolyam
Konzulensek: Dr. Kontor Enikő, adjunktus
Dr. Kovács Sándor, egyetemi docens

Napjainkban a fogyasztói viselkedés az egészségtudatosság irányába mozdul el, hiszen egyre divatosabb az egészséges életmód. Az egészségtudatos viselkedés komplex fogalom, étrendünkben, mozgáskultúránkban, gyógyszer- és vitaminszedési szokásainkban, de az orvosi szűrések és vizsgálatok látogatásának gyakoriságában, vagy a mentális jóllétben is megnyilvánul. Egyre nyilvánvalóbbá válik, hogy tudatosan kell tennünk az egészségünk érdekében, éppen ezért nem mindegy, hogy a társadalom preventíven vagy reaktívan közelíti meg ezt a témát.

Dolgozatomban a lakosság egészségkultúráját próbáltam feltérképezni szekunder és primer kutatások segítségével, elsősorban a gyógyszereszedési és orvoslátogatási szokások szempontjából. Primer kutatásomban fókuszcsoportos megkérdezések segítségével vizsgáltam, hogy hogyan lehetne marketing eszközökkel a reaktív egészségmagatartású emberek szemléletmódját preventívebbé formálni. Egy preventív és egy reaktív egészségmagatartású fókuszcsoport összehívásával, három témakör segítségével (egészségtudatosság, orvosi szűrővizsgálatok és kezelések látogatása, illetve gyógyszereszedési szokások) próbáltam feltárni az emberek attitűdjeit, motivációit, szokásait, gondolkodásmódját ezen a téren.

Az SPSS és az R programok együttes használatával, azon belül is klaszterelemzéssel, χ^2 próbával, Mann-Whitney próbával és Spearman féle rangkorrelációval, valamint a Gephi és a Voyant Tools programok segítségével készített szóasszociációs gráfokkal és szófelhővel elemeztem ki a beszélgetések során kapott válaszokat.

A kapott eredmények alapján elmondható, hogy a reaktív személyek sokkal negatívabb attitűdökkel viszonyulnak az egészséghez és csak külön-külön szegmenseiben foglalkoznak a témával, míg a preventív emberek pozitívabban és összetettebben gondolkodnak a kérdés kapcsán.

Meglátásom szerint a reaktív személyeket elsősorban az időhiány, az érdeklődés hiánya, a magas árak és nem utolsósorban a megszokás hatalma az, ami akadályozza a preventív magatartásban. Komfortzónájukból többek között ingyenes rendezvényekkel, például a szűrések „házhoz vitelével”, a megelőzésben hasznos termékek kipróbálására ösztönzésével lehetne kimozdítani.

A SPORTOLÁSI SZOKÁSOK A KÜLÖNBÖZŐ ÉLETSZAKASZOKBAN

Szerző: Maklári Eszter, BA II. évfolyam

Konzulens: Dr. Bartha Éva Judit, tudományos segédmunkatárs

Az utóbbi időben a fizikailag inaktív életmód negatív következményeit világszerte súlyos problémának tartják. Az elhízás, valamint az ezzel összefüggésben álló betegségek országunkban is komoly népegészségügyi kockázatot jelentenek. Hazánkban a nők 32%-a túlsúlyos, míg a férfiak körében ez az arány megközelítőleg 40% (Rurik et al., 2015) Ennek az egyik oka az, hogy ezeknek az embereknek a jelentős része mozgáshiányos életmódot folytat, ami számos betegség kialakulását is eredményezheti. Mindezt elkerülhetjük, ha napirendünkbe beiktatjuk a rendszeres testmozgást.

A kutatásom elsődleges célja bemutatni, hogy milyen fontos szerepet játszik az emberek életében a mozgás, miért szükséges a fizikai aktivitás. Példákkal alátámasztva ismertetem a fizikai aktivitás előnyeit, a mozgáshiányos életmód hatásait, s ezáltal próbálom felhívni a figyelmet az egészséges életmód valamint az aktív életvitel kialakításának fontosságára. Munkám során a mozgás fontosságát a különböző életszakaszokban külön-külön vizsgáltam. Szakirodalmak, folyóiratok tanulmányozását követően összegyűjtöttem azokat az információkat, amelyek segítségével igyekeztem bebizonyítani, hogy az emberi élet minden szakaszában nélkülözhetetlen a rendszeres testmozgás. Emellett kérdőíveket készítettem a különböző célcsoportjaim számára: óvodás korú, általános iskolás, középiskolás gyermeket nevelő szülők, egyetemisták, 25-65 éves dolgozó emberek és a nyugdíjasok számára. Ezenkívül a sportolási szokások minél precízebb és pontosabb felmérése végett interjút készítettem egy, a témában jártas szakemberrel, akitől az általános iskolás és a középiskolás korú diákok fizikai aktivitásáról szereztem hasznos információkat.

„2005-ben a betegségek gazdasági terhei folyó áron összesen több mint 2526 milliárd forintot tettek ki, amely az akkori GDP 11,49 százalékára rúgott.” (Ács et al., 2011) Úgy gondolom, hogy ezek alapján kijelenthetjük, hogy az egészséges életmód folytatása nemcsak egyéni, de társadalmi érdek is hazánkban. Így hatványozottan fontos felhívunk az emberek figyelmét arra, hogy törekedjenek ennek kialakítására. A mozgáshiányos életmód negatív hatásainak, az ebből fakadó betegségeknek az ismertetésével szeretném az olvasókat ösztönözni arra, hogy rendszeresen sportoljanak. Úgy gondolom, az ellenpéldák bemutatása az egyik legjobb módszer az emberek motiválására.

AZ IFRS 15 STANDARD BEMUTATÁSA A MAGYAR TELEKOM NYRT. PÉLDÁJÁN KERESZTÜL

Szerző: Máté Dalma, MA II. évfolyam
Konzulens: Kiss Ágota, tanársegéd

Napjainkban elmondható, hogy egyre több és több nagyvállalat készíti a beszámolóit Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok (IFRS) szerint.

Az IFRS 15 standardot 2018. január 1-jétől kötelező alkalmazni minden olyan vállalatnak, amely beszámolóit IFRS-ek szerint készíti, ezért dolgozatom legfőbb célkitűzése, hogy a Magyar Telekom Távközlési Nyrt. példáján keresztül bemutassam, hogy az IFRS 15 standard bevezetése hogyan változtatta meg egy multinacionális vállalat bevételeinek elszámolását. Hipotéziseim szerint az IFRS 15 standard alkalmazásának hatására nő a vállalat bevétele, illetve a standard alkalmazása jelentős változást okoz a vállalat adózott eredményében.

A hipotéziseim igazolásához a kvalitatív kutatás egyik típusát, a tartalomelemzést alkalmaztam. Dolgozatomhoz a Magyar Telekom Nyrt. honlapjáról letölthető egyedi éves beszámolókat használtam. A dolgozatomat a 2018. december 31-én végződő évről írtam, mert ez volt az első év, hogy az általam választott vállalat az IFRS 15 standardot alkalmazta az egyedi beszámolójában. A bevételek megfelelő mérése és elszámolása érdekében az IFRS 15 egy átfogó, öt lépéses modellt vezetett be, a dolgozomban ezek a lépéseket részletesen bemutattam.

A Magyar Telekom Távközlési Nyrt. éves beszámolójának elemzése után elmondható, hogy az IFRS 15 standard alkalmazása jelentős változásokat hozott a Társaság pénzügyi kimutatásaiban. A standard bevezetésének hatására a Magyar Telekom bevételei 4,26%-kal vagyis 1 871 millió forinttal növekedtek, ezért az első hipotézis igaznak bizonyult. Ezzel szemben a második hipotézist el kell vetnem, mivel a vállalat adózott eredménye 22 millió forinttal csökkent, azonban ez a csökkenés egy ekkora multinacionális vállalatnál nem mondható jelentősnek.

YOUDAY – EGY EGYEDÜLÁLLÓ EGYETEMI RENDEZVÉNY

Szerző: Molnár Petra, BA III. évfolyam
Konzulens: Dr. Ráthonyi Gergely, adjunktus

A Debreceni Egyetem a legnagyobb hallgatói létszámmal, a legszélesebb oktatási kínálattal rendelkező, míg több mint négy évszázados történetével a legrégebb felsőoktatási intézmény Magyarországon. Ennek megfelelően rendezvényei is sokrétűek, számos színvonalas program színesít egy-egy tanévet, melyek közül kiemelkedik a tanévnyitó stadion show a yoUDay. Ez az egyedülálló rendezvény immáron negyedik éve kerül megrendezésre, melynek helyszíne a gyönyörű környezetben található, impozáns Debreceni Nagyerdei Stadion.

Dolgozatom elsődleges célkitűzése a Debreceni Egyetem rendezvényeinek, legfőképp a yoUDay-nek a bemutatása a rendezvényszervezés szemszögéből. Kíváncsi voltam arra, hogy a hallgatók milyen rendezvényeket preferálnak, milyen csatornán értesülnek róluk és hogyan értékelik azokat.

Dolgozatomban szekunder és primer kutatást is végeztem. A szakirodalmi feldolgozás során hazai és nemzetközi folyóirat adatbázisokban kerestem a témával kapcsolatos szócikkeket. Primer kutatásom során egyrészt a Debreceni Egyetem hallgatói körében online kérdőív segítségével vizsgáltam az egyetemi rendezvényekkel, kiváltképp a yoUDay-jel kapcsolatos preferenciákat, másfelől fontosnak tartottam a Debreceni Egyetem rendezvényekért felelős személyeinek, valamint az egyetemi vezetőségének véleményét megismerni.

A hallgatói kérdőíveket összesen 180 fő töltötte ki, melyből az adattisztítást követően, 179 értékelhető kérdőív maradt. Az adatok elemzésekor leíró statisztika mellett a nemek közötti különbségek értékelésére t-próbát alkalmaztam.

A kapott eredmények alapján megállapítható, hogy a hallgatók a Gólyatábort követően a yoUDay-ről hallottak legtöbben az egyetem megkezdése előtt. A részvételt tekintve elmondható, hogy a leglátogatottabb rendezvény a yoUDay, amelyen tízből kilenc részt vesz. Összességében az egyetemi rendezvények megítélése pozitív, a szervezetségét jónak tartják. A yoUDay a hallgatók számára egy jó kikapcsolódást, egy jó bulit, egy kiváló koncertélményt és az összetartozást jelképezi. Utóbbi fontosságát az interjúalanyok is alátámasztották és kiemelték a csapatmunka jelentőségét.

AZ INVICTUS GAMES KFT. VÁLLALATI ELEMZÉSE

Szerző: Nagy Róbert, BA IV. évfolyam
Konzulensek: Dr. Szilágyi Róbert, egyetemi docens
Borbásné Dr. Botos Szilvia, adjunktus

A telefonos alkalmazások népszerűsége vitathatatlan manapság, számtalan fejlesztő cég kínálja applikációit a fogyasztók számára a Google Play és Apple App Store felületén. Az általános üzleti modell mellett, mely szerint a fogyasztónak fizetnie kell ahhoz, hogy használja az adott terméket, egyre népszerűbbek az ingyenes alkalmazások. Ezek többnyire mobiljátékokra jellemzőek, amelyek a free-to-play elnevezésű bevételi modellt alkalmazzák.

Ezt a bevételi modellt alkalmazza az elemzett cég is, az Invictus Games Kft., amely egy debreceni mobiljáték fejlesztő vállalat. A vállalat ingyenes mobiljátékokat kínál a felhasználók számára, és üzleti modelljüknek köszönhetően jelentős bevételt és profitot képesek termelni.

A dolgozat célja megismertetni az olvasóval azokat az eszközöket és megoldásokat, amelyek segítségével a vállalat képes volt sikeressé válni. Az alapvető célkitűzés eléréséhez három funkcionális terület kerül átvizsgálásra: pénzügyi teljesítmény, stratégia, valamint a bevételi modell. A pénzügyi elemzésnél a vállalat által közzétett éves beszámolók kerülnek kiértékelésre, különböző mutatószámok segítségével. A stratégia megértéséhez több terület elemzésre kerül, mint a küldetés és jövőkép, SWOT analízis, termékéletgörbe, szervezeti felépítés, valamint a projektek és fejlesztés folyamatai. A bevételi modell elemzése egy bécsi egyetem által közzétett tanulmány alapján készült, amelyben hét eszköz van felsorolva, amelyek olyan szükségleteket képeznek a fogyasztókban, hogy ingyenes termékre is hajlandók pénzt kiadni. E hét eszköz jelenlétét vizsgáltam meg a cég által fejlesztett játékokban.

A vállalat értékrendje kiemelt figyelmet fordít arra, hogy ne csak a fogyasztók, de a terméken dolgozó alkalmazottak is élvezzék a játékokat és azok fejlesztését. A cég a belső folyamatai is úgy lettek kialakítva, hogy támogassa az egyedi ötletek megszületését, amelynek köszönhető az egyik legsikeresebb játékokat is. A vizsgált bevételi modell eszközeinek jelenléte is egyértelműen azonosítható a termékeikben, amelyek a vásárlásra ösztönzik a fogyasztókat. Ezek alapján a pénzügyi teljesítményük is meggyőző, a mutatószámok kedvező értékeket mutatnak, ám a személyi jellegű ráfordításaik kiemelkedően magasak, de ez mint kiderült, nem feltétlenül negatív tényező, mivel egy startégiai megoldás az oka, amely az alkalmazottakat motiválja.

A TEJKVÓTA KIVEZETÉSÉNEK HATÁSAI HAZAI GAZDASÁGOK PÉLDÁJÁN

Szerző: Nyitrai Dávid Patrik, BA VI. évfolyam

Konzulens: Dr. Madai Hajnalka, adjunktus

Az Európai Unió tejgazdaságainak az elmúlt években a 2015-ös tejkvóta megszüntetése volt a legnagyobb befolyásoló tényező, mely megszüntette a gazdaságok előtt a termelési korlátot.

Figyelembe véve azt a tényt, hogy a hazai tejelőtehenészeteknek egyik meghatározó bevétele a tejtámogatási rendszer volt a kvóta megszüntetése előtt és a szakajtó attól volt hangos, hogy a kvóta kivezetése után mély recesszió várható az ágazatban. Ezért véleményem szerint érdemes volna megvizsgálni, hogy miért lehetséges mégis az ágazat bővülése. Dolgozatom általános célkitűzései bemutatni a KAP tejágazatot érintő reformjait, megvizsgálni a kvóta kivezetése óta eltelt időszak termelési és gazdasági hatásait a szakirodalmi és statisztikai adatok alapján az Európai Unióban és Magyarországon és konkrét példákön bemutatni a kvóta kivezetésének következményeit, eredményeit, és hatásait a hazai tejtermelő gazdaságokra.

A célkitűzéseim elérésének érdekében végzett primer és szekunder kutatás után azt számoltam, hogy konkrét hazai nagy méretökonómiájú tehenészetek esetében milyen változást okozott a tejkvóta kivezetése a bevételi oldalon. Továbbá személyes interjúk keretein belül kérdeztem a telepek gazdasági vezetőit a kvóta kivezetése után tapasztalt változásokról, a takarmányozásról és a fiskális politikai változásról is.

Annak ellenére, hogy a kivezetést megelőzően rengetegen tartottak a csődtől és az ágazat teljes leépülésétől, azzal szemben évről évre bővített újratermelés tapasztalható belföldön. Viszont a pénzügyi számadatok azt mutatják, hogy ha nem volna az átalakított támogatási rendszer, a hazai gazdaságok rendre elvéreznének a rosszul strukturált takarmányozás következtében. A kapott eredmények alapján azt kell feltételeznem, hogy a 2020 utáni támogatási rendszer hatására, melyben a technológiára alapozott fejlesztések lesznek a támogatottabbak, a magyarországi tejágazaton belül olyan beruházások jönnek majd létre, amelyek hatására eléri majd az önfenntartó szintet.

**A PROFILVÁLTÁS ÉS TEVÉKENYSÉGI KÖR BŐVÍTÉS OKOZTA VÁLTOZÁSOK
HATÁSÁNAK KIMUTATÁSA AZ IFRS-EK SZERINT KÉSZÍTETT KONSZOLIDÁLT
PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKBAN EGY KONKRÉT VÁLLALATCSOPORT
PÉLDÁJÁN KERESZTÜL**

Szerző: Oláh Dorina, MA II. évfolyam

Konzulens: Kiss Ágota, tanársegéd

Az elmúlt években a magyarországi ingatlanpiac jelentős változásokon ment keresztül. Az újépítésű és használt lakóingatlanok iránti növekvő kereslet fellendítette a hazai építőipart. A sok éves szakmai tapasztalattal rendelkező ingatlanközvetítő irodák felismerték az ingatlankivitelezésben rejlő lehetőségeket és egy-egy vállalkozás, mint például a Duna House Holding Nyrt. is új tevékenységi körbe kezdett és belevágott az újépítésű lakóingatlanok kivitelezésébe.

Kutatómunkámat a Duna House Holding Nyrt. MyCity Residential Development Kft-be történő kezdeti 50%-os, majd 100%-os befektetésének nyomon követésével és elemzésével végeztem el. Dolgozatom megírásakor szekunder adatgyűjtésbe kezdtem, megvizsgáltam először a profilváltást előidéző magyarországi ingatlanpiaci helyzetet és az ezekre ható tényezőket. Ezt követően a Holding konszolidált beszámolóiból nyertem ki a számomra releváns adatokat, melyeken dokumentumelemzést hajtottam végre.

Dolgozatom elkészítésével az volt a célom, hogy bemutassam a profilváltás megjelenését egy vállalkozás IFRS-ek szerinti konszolidált pénzügyi kimutatásaiban. Feltártam, hogy milyen hatással van a konszolidált pénzügyi helyzet kimutatásra és átfogó eredménykimutatásra.

A Holding több szakaszban szerezte meg a MyCity-csoportot és a profilváltást is több lépcsőben hajtotta végre 2016-tól. Dolgozatomban elemeztem a befektetés IFRS-ek szerinti elszámolását és megjelenítését, az eltérő tulajdoni hányadokra vonatkozó konszolidálási eljárásokat, valamint azt, hogy a speciális ingatlankivitelező tevékenység milyen mértékben befolyásolta a csoportszintű eredményt.

További célom volt még meghatározni, hogy a profilváltás milyen hatással van a tőzsdén jegyzett vállalkozások részvényeinek piaci árfolyamának alakulására és a befektetői potenciálra.

Az elemzések elvégzését követően arra következtetésre jutottam, hogy a profilváltás tekintetében csak a MyCity-csoport teljes felvásárlását követően jelentek meg jelentős hatások a konszolidált pénzügyi kimutatásokban. A befektetői potenciálra pedig csakis azt követően volt hatással, miután nyereség származott a MyCity-csoportból.

AZ EMBERI ERŐFORRÁS MENEDZSMENT NEMZETKÖZIESEDÉSE EGY AUTÓIPARI SZERVEZET PÉLDÁJÁN KERESZTÜL

Szerző: Oláh Evelin Zsuzsanna, BA IV. évfolyam
Konzulens: Dr. Dajnoki Krisztina, egyetemi docens

Az emberi erőforrás elengedhetetlen a vállalatok számára, hiszen az ember képes fenntartani a hosszútávú versenyelőnyt, mivel önálló gondolkodásmódja és egyéni, illetve egyedi képességei vannak. A szervezeteknek arról kell gondoskodni, hogy hatékonyan alkalmazzák a munkaerőt, figyelembe vegyék a munkavállaló elvárásait és ezzel lehetővé válik a szervezeti célok megvalósítása is. Napjainkban, a szervezetek nemzetköziesedése kulcsfontosságú, ezért, ha egy vállalat külföldi terjeszkedést tervez, úgy ismernie kell a célország gazdaságát és kultúráját. Kutatásom fókusza a nemzetköziesedés hatása az emberi erőforrás menedzsmentre egy konkrét autóipari szervezet példáján keresztül. Kutatási kérdésként azt tettem fel, hogy milyen különbségek és hasonlóságok figyelhetők meg a humán erőforrás gazdálkodás területén a japán Suzuki Motors Corporation anyavállalat és a Magyar Suzuki Zrt. leányvállalat gyakorlata között.

Vizsgálatom során a társadalomtudomány kutatás eszközeit alkalmaztam. A szekunder kutatás hazai és nemzetközi szakirodalmak feldolgozására épül. Céлом volt annak feltárása, hogy a nemzetköziesedés hogyan hatott az emberi erőforrás menedzsment szemléletmódokra, illetve felvázoljam a magyar és a japán szemléletmódbeli eltéréseket. A primer kutatás alapját kvalitatív mélyinterjúk jelentették.

Az eredmények alapján megállapítható, hogy a hatékony emberi erőforrás menedzsment a szervezetek versenyképességében jelentős szerepet játszik. A nemzetköziesedés hatására a vállalatoknak globálisan kell gondolkodni és sok esetben lokálisan végrehajtani. A japán anyavállalatnál és a magyar leányvállalatnál megfigyelhető, hogy a HR osztályok célja egységes, illetve a megvalósítás gyakorlatában jelentős különbségek nincsenek. Figyelmet fordítanak arra, hogy segítsék a munkavállalót a belépésétől kezdve, és olyan munkahelyi környezetet nyújtsanak, hogy képességét maximálisan ki tudják belőle hozni a vezetők. A lényeges különbség a kultúrából adódik, mivel a japánok elköteleződése a munka iránt sokkal erősebb, így az elsődlegessé válik az életükben. A magyar kultúrát nem lehet megváltoztatni, viszont a leányvállalatnál érdemes lenne a rotációt és karriertervezést széleskörűen bevezetni a szervezetbe az anyavállalathoz hasonlóan.

A GYÓGYNÖVÉNYTURIZMUS GAZDASÁGI HATÁSA ÉS NYOMON KÖVETÉSE

Szerző: Oláh Regina Szidónia, MA II. évfolyam
Konzulensek: Dr. Dajnoki Krisztina, egyetemi docens
Dr. Vargáné Dr. Csobán Katalin, adjunktus

Bükkszentkereszt gyógyhatású levegőjéről, valamint elbűvölő gyógynövényvilágáról híres országszerte. Jelenleg a település egy jelentős turisztikai kínálattal rendelkező gyógynövényhatalom, melyet évről évre turisták tízezrei látogatnak meg. Kutatásom tárgya a Bükkszentkeresztben jelen lévő gyógynövény-turizmus hatásának elemzése. Célom volt, hogy átfogó képet adjak Bükkszentkereszt aktuális turisztikai, gazdasági és társadalmi helyzetéről, erősségeiről, gyengeségeiről, esetlegesen fejlesztésre váró területeiről.

A célok megvalósítása érdekében szekunder és primer kutatást végeztem, melyeknek segítségével elemeztem Bükkszentkereszt turisztikai és gazdasági jellemzőit. A szekunder adatgyűjtés során hazai és nemzetközi szakirodalomra alapozva feltártam a turizmus, a gyógyturizmus és a gyógynövényturizmus témaköreit. Ismertettem a témában előforduló alapfogalmak jelentését, a gyógynövényturizmus történetét és a gyógynövények felhasználási formáit. A Központi Statisztikai Hivatal adatbázisa alapján elemeztem a község demográfiai és gazdasági adottságait, valamint a természeti környezetet.

Primer kutatásaim segítségével a falu helyzetének további felmérését végeztem. Lehetőségem nyílt a helyi lakosokkal interjút készíteni, illetve a gyógynövényturizmus résztvevő turisták körében online kérdőíves kutatást végeztem. Ennek segítségével feltártam a Bükkszentkeresztben jelen lévő gyógynövényturizmus jellemzőit, annak keresletének és kínálatának sajátosságait. Információt gyűjtöttem a helyi turisztikai és kulturális programokról valamint a turisták és a helybéliek elégedettségéről, véleményéről is.

A turizmus globális trendjeit figyelembe véve a kutatási eredmények alapján elmondható, hogy Bükkszentkeresztben többek között az egészségtudatosság, a szabadidő aktív eltöltésére való növekvő igény, a fenntartható turizmus megatrend egyaránt megjelenik. Az eredmények megerősítik, hogy Bükkszentkereszt magyarországi viszonylatban gyógynövényturisztikai szempontból nagy jelentőséggel bír. A település ugyanis nagymértékben hozzájárul a régió egészség- és gyógyturizmusához. Annak ellenére, hogy a térségben sok fejlesztés történt az idegenforgalom ezen ágában, számos kihasználatlan lehetőség vélhető fel például a kulturális rendezvények esetében, a szálláshelyek kihasználtsága és felszereltsége terén, illetve a szezonalitással kapcsolatban.

UNDERDEVELOPMENT IN AFRICA – THE CASE OF NIGERIA

Szerző: Oluwabukunmi Babatunde, Emmanuel, MA II. évfolyam

Konzulens: Dr. Erdey László, egyetemi docens

Africa as a continent with its huge human and natural resources should not be mentioned in the categories of continents associated with poverty and underdevelopment. Africa is yet to realize its full potential that is why most countries in Africa are still struggling with high levels of poverty and underdevelopment.

For the past few decades Africa as a continent has struggled with different levels of underdevelopment which has hindered the kind of growth and development that we have always hoped to see take place.

The overview of this project is to examine why Africa has remained underdeveloped considering the fact that Africa is blessed with a lot of natural and human resources. Africa especially Nigeria, which is the case study has a lot to offer the world because of its enormous potentials but still we are lacking behind and this is due to a lot of factors which will be expounded upon in this project.

Nigeria will be used as the case study in this body of work because Nigeria is one of the largest countries on the African continent and most of its actions and inactions have severe impact on the continent as a whole. Also, Nigeria faces a lot of developmental challenges ranging from security to poverty to unemployment to corruption, which is why I have decided to use Nigeria as a case study. In this research, secondary data will be used as the data source to analyze all the economic variables.

In this paper we will not examine underdevelopment in a myopic manner but rather in a holistic manner with a view to providing 21 century solutions to this problem that has been affecting the whole continent of Africa especially Nigeria as a country for decades upon decades.

EGYETEMI HALLGATÓK ÉLELMISZER-VÁSÁRLÓI MAGATARTÁS VIZSGÁLATA ONLINE KÖRNYEZETBEN

Szerző: Piros Edina, BA VI. évfolyam
Konzulens: Dr. Fehér András, adjunktus

Napjaink kereskedelemében egyre fontosabb szerepet játszanak az új, alternatív értékesítési formák, mint például a csomagküldés, a direktértékesítés, a telefon és az internet.

Releváns szakirodalmak és statisztikai adatok bizonyítják az e-kereskedelem sikerességét hazai és nemzetközi szinteken.

Célom az online értékesítés egy olyan szegmensét feltérképezni, ahol az említett eredményesség még mérsékelten van jelen. Az online élelmiszer-vásárlás jelenleg még nem integrálódott a fogyasztók életébe olyan mértékben, mint más piacvezető termék kategóriák (ruhák, lábbelik).

A kérdéskör vizsgálatára a szekunder kutatás során széleskörű szakirodalmi elemzést folytattam hazai és nemzetközi forrásokat használva.

Primer kutatásom során pedig kvantitatív eljárásként kérdőíves felmérést bonyolítottam le. A Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Karának 501 hallgatóját tudtam bevonnai a nem reprezentatív felmérésemben, melynek során törekedtem minél több kultúra és nemzet felkeresésére.

Legfőbb célom volt választ kapni arra a kérdésre, hogy mely tényezők húzódnak meg az online fogyasztói preferenciák kialakítása mögött a gyorsan mozgó fogyasztási cikkek (FMCG) termék kategóriájában. Ehhez primer kutatásom során a Technológia Elfogadás Modelljét (TAM) alkalmaztam. Likert-skála segítségével mértem fel a hallgatók álláspontját a témában. Az elemzés alapjául szolgáló 18 állítást Radka és Martin (2018), illetve Radka (2018) kutatásaiból adaptáltam. S megbízhatósági vizsgálatot követően faktorelemzést végeztem. A változókat három-három faktorba tömörítettem. A feltáró faktorelemzést és az adatredukciót, szakmai értelmezhetőség szempontjából külön választottam. Az egy-egy faktorba tartozó állításokon főkomponens analízist hajtottam végre. Ezt követően klaszterelemzést végeztem, amelynek során négy-négy klasztert alakítottam ki a magyar és külföldi hallgatókra vonatkoztatva. Az a feltételezés, hogy a használat észlelt egyszerűsége pozitív hatással van az online élelmiszer vásárlás irányába tanúsított magatartásra, bizonyos klasztereknél beigazolódott. Azonban a hagyományos vásárlási típushoz ragaszkodó és az internetes élelmiszer vásárlástól tartózkodó klaszter tagokat, a használat észlelt egyszerűsége nem befolyásolta pozitív irányba.

ALKALMAZKODÁS A PÉNZÜGYI DIGITALIZÁCIÓHOZ

Szerző: Póta Cserne Panka, BA VI. évfolyam
Konzulens: Dr. Becsky-Nagy Patrícia, egyetemi docens

A digitalizáció nemzetközi felfutásának lehetünk tanúi, melyben eltérő kihívásokkal szembesülnek a pénzügyi szektor szereplői és ügyfelei. Dolgozatomban szeretném bemutatni a pénzügyi szektorra ható körülményeket, különös tekintettel a digitalizáció terjedésére, az új piaci szereplőkre, a szabályozók követelményeire és a forradalmian új innovatív megoldásokra. A GAFA jelenség, valamint az újszerű fizetési megoldások kezdenek begyűrűzni a hétköznapi pénzügyekbe, amely számottevő változást indukál a pénzügyi kultúrában.

A kutatási téma aktualitását az adja, hogy a digitalizáció és az innovátorok betérése a piacra felforgatta a pénzügyi szektort, fokozta szereplőinek versenyét, valamint egy kihívásokkal és lehetőségekkel teli új szabályozói környezet alakult ki. A pénzügyi szektor fejlődése és az innovációk elterjedése csak a fogyasztói igényekkel harmonizálva valósulhat meg.

A szakirodalmi források feldolgozása után összeállítom a bankrendszer SWOT-analízisét, azt követően pedig az Európai Bankhatóság által készített felmérés eredményeit értékelem. Első körben azt vizsgálom, hogy vajon mivel tudja egy pénzügyi szolgáltató magához csábítani, illetve megtartani az ügyfeleket. A dolgozat második részében egy átfogó magyarországi piackutatás eredményeit elemzem, majd azt összehasonlítom a nemzetközi felmérések eredményeivel. Dolgozatomban arra keresem a választ, hogy a fogyasztók – különösen az egymástól eltérő digitális kultúrával rendelkező generációk – ismerik-e és alkalmazzák-e az aktuális pénzügyi innovációkat, vagy tájékozatlanságuk és bizalmatlanságuk gátat szab a digitalizáció térnyerésének.

Megállapítható, hogy a fogyasztói döntések alapja az ügyfélélmény és a kiberbiztonság lett, a megváltozott fogyasztói elvárásokhoz pedig alkalmazkodnia kell a már meglévő és az új pénzügyi szolgáltatóknak is.

AZ ÖKOLÓGIAI GAZDÁLKODÁS MEGÍTÉLÉSE A SZEGHALMI GAZDÁLKODÓK KÖRÉBEN

Szerző: Sándor Ágota Ildikó, BSc IV. évfolyam
Konzulensek: Kovács Éva Katalin, doktorandusz
Prof. Dr. Pető Károly, egyetemi tanár

Az ökológiai gazdálkodás egyik kulcseleme lehet annak, hogy fenntartható életmódot éljünk és a jövő generáció számára egészséges földi létet biztosítsunk. Éppen ezért elengedhetetlen, hogy vizsgáljuk ennek a gazdálkodási formának a jelenlegi helyzetét és jövőbeli kilátásait.

Legfőbb célkitűzésem, hogy a következő kérdésekre választ kapjak. Mi a szeghalmi gazdálkodók álláspontja az ökológiai gazdálkodásról? Átállnának-e erre a gazdálkodási formára? Milyen mértékben befolyásolják az átállásra való hajlandóságukat az újabb támogatási lehetőségek? Mik az ökológiai gazdálkodás legnagyobb kockázatai és hátrányai? Továbbá, hogy mennyire éreznek felelősséget a termelők a környezet védelmében és az egészséges, minőségi élelmiszerek előállításában?

A vizsgálati módszereim a szakirodalmak feldolgozása, a kérdőíves felmérés és a szakmai interjú. A kérdőív célcsoportjába bármilyen mezőgazdasági tevékenységet végző szeghalmi gazdálkodó beletartozott. Az adatházist a Microsoft Excel 2016 program segítségével dolgoztam fel, melyben nem paraméteres próbákat végeztem.

Arra a következtetésre jutottam, hogy a szeghalmi mezőgazdasági termelők érdeklődnek az ökológiai gazdálkodás iránt. Legtöbben azonban jelenleg nem szívesen állnának át. Ennek okai, hogy bizonytalan megélhetést és nagy kockázatot látnak benne. A legnagyobb hátrányok, a kevés rendelkezésre álló szakmai háttér, a munkaerőhiány, a kis felvevő piac és fizetőképes kereslet és a rendelkezésre álló támogatást is kevesellik.

Utóbbi tekintve úgy gondolom, hogy sosem lehet elég, de ha a javaslataimból néhány megvalósulna, akkor kiegészítő jövedelemforrás lenne, nem pedig a terméskiesésből adódó magasabb önköltséget kompenzálná.

Fontos eredmény, hogy a szeghalmi termelők felelősnek érzik magukat a környezetvédelemben. Sokakat az egészség, a minőségi élelmiszer és a vegyszermentesség sarkallna átállásra. Másokat pedig az EU támogatása, a magasabb értékesítési ár és az elővásárlási jog motiválna. Megállapítást nyert továbbá, hogy újabb pályázati lehetőségek fokoznák az átállásra való hajlandóságot.

Eredményeim alapján lehet jövője a biogazdálkodásnak a településen. Megélhetést biztosítva ebből a gazdálkodóknak, megvalósulna egy fenntartható, környezettudatos mezőgazdasági termelés.

A TISZÁNTÚLI TAKARÉK TAKARÉKSZÖVETKEZET MAGYAR SZÁMVITELI SZABÁLYOK ÉS IFRS SZERINTI BESZÁMOLÓJÁNAK ELEMZÉSE ÉS MINŐSÍTÉSE A CAMELS MÓDSZER ALAPJÁN

Szerző: Szaszák Dóra, MA II. évfolyam
Konzulens: Kiss Ágota, tanársegéd

A pénzügyi intézményeknek szigorú működési feltételeknek kell megfelelnie. Elismert és elterjedt elemzési módszer a CAMELS mutatórendszer az ilyen típusú intézmények értékelésére. Ez az elemzés egy olyan komplex minősítés, amely a pénzügyi helyzetet, működést 6 tényezõn keresztül mutatja be: Capital adequacy (tõkemegfelelés), Asset quality (eszkõzminõség), Management (menedzsment, vezetés képességei), Earnings (jövedelmezõség, eredmény), Liquidity (likviditás), Sensitivity to market risk (piaci kockázattal szembeni érzékenység). Egy ötfokozatú skálán történik az összetett minõsítés. Az 1-es jelenti a legmagasabb teljesítményt, az 5-ös jelõli a leggyengébb teljesítményt.

A számvitelrõl szóló 2000. évi C. törvény alapján a hitelintézeteknek 2019-tõl kötelezõ áttérniük az IFRS beszámolásra, így 2018-ra mind a magyar számviteli szabályok, mind az IFRS rendszer szerinti beszámolót el kell készíteniük, ezáltal ugyanannak az évnek a teljesítménye összehasonlítható a két rendszer szabályai szerint.

Dolgozatomban a Tiszántúli Takarékszövetkezet gazdálkodását mutatom be. Célkitûzésem az átállás évében rendelkezésre álló beszámolók összehasonlítása, megvizsgálva azt, hogy a számviteli rendszerek közötti átállás milyen hatásokat okozott a mutatószámokban, módosítja-e nagy mértékben azok értékeit.

Az elemzés során arra a következtetésre jutottam, hogy a legnagyobb eltérést az IAS 37, IAS 12, IFRS 15 standardok elõírásai okozzák. Számos mutatószám nem számítható egyértelmûen, hiszen az IAS 1 standard szerint teljesen más a besorolás, így egy IFRS-sel összhangban álló mutatószámrendszer kialakítása szükséges.

BESZÁLLÍTÓK MINŐSÍTÉSI RENDSZERÉNEK FEJLESZTÉSE A BAROMFIUDVAR 2002 KFT-NÉL

Szerző: Tamás Alexandra, BA VI. évfolyam
Konzulens: Dr. Pakurár Miklós, egyetemi docens

A beszállítók teljesítménye hatással van a vállalat eredményére, ezért, hogy a vállalatok figyelemmel kísérhessék a beszállítóik teljesítményét célszerű kialakítani egy jól működő beszállító minősítő rendszert. A Baromfiudvar 2002 Kft élelmiszer nagykereskedelmi vállalat beszállító minősítő rendszerének vizsgálatát és fejlesztését tűztem ki célul, hogy a későbbiekben hatékonyabban és magasabb szinten szolgálhassák ki a vevői igényeket.

A beszerzési osztály vezetőjével folytatott beszélgetéseim és az adatgyűjtés alapján bemutatam a vállalatot, a beszerzési osztály működését, valamint ismertettem a jelenlegi beszállító minősítő rendszert is. A vállalat a beszállítók előminősítésére nagy figyelmet folytat, mielőtt egy beszállító partnerré válik, azonban az utóminősítésre jelenleg nincs egy jól működő rendszerük. Ezért dolgozatomban a súlyozott pontrendszer módszere alapján, egy informatikai alapokon működő minősítő rendszert dolgoztam ki a top 20 beszállító partnerre vonatkozóan. A rendszerbe csak a megrendelés adatait kell felvezetni, amely ezután automatikusan generálja további számításokat és a kimutatásokat. Az értékelés hat, a vezetőség által fontosnak vélt szempont alapján történik, melyekhez fontossági sorrend szerint közösen meghatároztuk a hozzájuk rendelt súlyokat. Ezen szempontok a szállítási pontosság a termék mennyisége szempontjából, szállítási határidők betartása, csomagolásbiztonság, a termék minősége, a szállító rugalmassága és a reklamációkezelés a partner által. A súlyozott pontok kiszámolása alapján csoportosítja a beszállítókat aszerint, hogy megfelelt-e az elvárásoknak vagy sem, vagy esetleg javításra szorul. Ezután a szűrők segítségével megnézhetjük azt is, hogy mely szempontok kritikusak a beszállítók számára.

Az új rendszerrel kiderült az, hogy a top 20 partner majdnem felének problémája van a pontos mennyiség beszállításával, emellett a csomagolással, a termékek minőségével is. Az általam kifejlesztett rendszerben az információkat egy helyen látja a beszerző. Így könnyebben jelezhetnek a beszállítónak arról, hogy mely szempontokon kell javítani, és szorosabb vevő-szállítókapcsolat jöhet létre.

A teszteredmények alapján a beszerzési osztály vezetőjével arra a következtetésre jutottam, hogy a kifejlesztet rendszer a vállalat és a beszállítók számára is hasznos és alkalmazható.

**AZ EGÉSZSÉGES TÁPLÁLKOZÁSRA VONATKOZÓ AJÁNLÁSOKNAK MEGFELELŐ
KÖZÉTKEZTETÉS FOGYASZTÓI SZEMPONTÚ PREFERENCIAVIZSGÁLATA
A 3-14 ÉVES KOROSZTÁLY KÖRÉBEN**

Szerző: Tarnóczy Dominika, BA IV. évfolyam
Konzulens: Bauerné Dr. Gáthy Andrea, adjunktus

Kutatásom probléma felvetése: A fejlődő szervezetnek a legfontosabb a megfelelő tápanyagbevitel, aminek a fiatalok többségénél meghatározó szerepe van a közétkeztetésnek, hiszen az óvodai vagy iskolai menzán kell, hogy szervezetükbe juttassák az egészségüket szolgáló élelmiszereket a hétköznapijaik során. Kutatásomban a 3-14 éves korosztályt vizsgáltam, a debreceni közoktatási óvodák és általános iskolák intézményeiben. A felmérés online kérdőív formájában történt, mely eredményeit SPSS statisztikai program és MS Office Excel segítségével értékeltem ki.

Vizsgáltam, hogy a rendeletekhez kialakított közétkeztetésnek milyen elfogadottsága van a gyermekek körében. Az utóbbi években a közétkeztetésben bevezetett változások az egészséges táplálkozás célt szolgálnák, azonban fogyasztói oldalról, döntően gyermekek részéről – személyes tapasztalatom alapján – gyakran nem tetszést váltott ki ezen szabályoknak az alkalmazása. Kapott eredményeim alapján amennyiben a gyermekek nem fogyasztják el az ételt az intézményekben, több mint 50%-ban az oka, ha a gyermek nem szereti, valamint 20%-ban, amennyiben ízvilágnak nem megfelelő az. Az így keletkezett élelmiszer-hulladék elkerülése A és B menü választási lehetőséggel kiküszöbölhető lenne. Ráadásul amennyiben nem fogyasztják el az ételt úgy egyrészt nem viszik be a megfelelő tápanyag mennyiséget szervezetükbe, ami hatással van a figyelmükre, fejlődésükre, másrészt a megmaradt élelmiszer pazarlásra kerül, mely az emberiség számára nyújtott erőforrás pazarlásával jár. Hipotézisem, miszerint a gyermekek jelentős része a számára ajánltnál kevesebb folyadékot fogyaszt, elfogadásra került. Mivel a vizsgálat eredményei alapján a gyermekek 69,7%-a a korának nem megfelelő mennyiségű folyadékot visz be szervezetébe mindennapjai során, mely a gyermekek fejlődéséhez és figyelmük fenntartásához szükséges lenne. Ez az érték döntően iskolásokat érint, mely megfelelő folyadék mennyiség bevitelének támogatása érdekében célszerű lenne az intézményekben engedélyezni a tanóra közbeni folyadékfogyasztást, esetleg ösztönözni ezt vízgépek elhelyezésével. A kapott eredmények alapján további ajánlásokat fogalmaztam meg.

SZÜNET ÜTEMEZÉSI PROBLÉMÁK A SZOLGÁLTATÓ SEKTORBAN

Szerző: Tolvaj Márton, BA V. évfolyam
Konzulens: Dr. Kovács Sándor, egyetemi docens

Nagylétszámú csapatok közös munkája esetén fontos feladat, a munkarend elkészítése, hiszen a munkavállalóknak szünetet kell biztosítani. A szolgáltatások esetén talán még fontosabb, hogy a munkavállalók jókor legyenek jó helyen, hiszen a nem teljesített szolgáltatások, igények későbbi teljesítésére nincs lehetőség. A szolgáltatás „romlékonysága” miatt kiemelten fontos, hogy lehetőségeinkhez mérten a lehető legpontosabban meghatározzuk, mikor mekkora létszámra van szükség. Bár a beosztások készítéséhez léteznek online programok, ezek gyakran magas költséggel járnak, ezért sok cég mai napig manuálisan, vagy alternatív eszközökkel oldja meg a munkarendkészítést. Folyamatos szolgáltatás esetén kritikus probléma lehet a szünetek rossz ütemezése, amely negatívan befolyásolhatja a napi teljesítményt. Dolgozatomban adott szabályok alapján, a lehetséges szünetverziók közül próbálom megtalálni a lehető legjobbat, ezzel maximalizálva a beosztás hasznosságát.

A szabályok között szerepelnek kemény (nem áthágható) és puha (minőségi különbséget okozó) feltételek is. Az utóbbi puha feltételek esetén figyelembe veszem a várható szolgáltatási színvonalat, azaz a várható várakozási időt az ügyfelek oldalán, a szünetek egyenletességét a munkavállalók szempontjából, valamint a létszám folytonosságot a munkáltató oldaláról. A megoldás keresése több különböző algoritmus segítségével és összehasonlításával történik meg.

A számítógép használata nélküli manuális szünetbeosztás lesz a kiinduló lépés, amelyről áttérek a lokális szélsőértékek keresésére a szomszédos lehetőségek vizsgálatának segítségével. Ezután az operációkutatás ismertebb algoritmusainak használatával próbálkozok, mint szimulált hűtés és genetikus algoritmus, amelyek már bizonyítottak az utazó ügynök és a nővérbeosztás problémák megoldásánál.

Az eredmények értékelése során bemutatom, hogy hogyan képes a szomszédos elemeken mozgó egyszerű megoldás átlagosan 1,8%-al jobb eredményt elérni, mint a második legeredményesebb szimulált hűtés módszer, valamint hogy a második mégis miként jeleskedik időben való skálázhatóság tekintetében.

Végül összefoglalom, hogy a folyamat automatizálása mennyi munkaidőt spórol a cégnek, és hogy hogyan alakulna vele és nélküle hosszú távon a szolgáltatás színvonala.

A TÚLZOTT MÉRTÉKŰ TURIZMUS („OVERTOURISM”) VIZSGÁLATA NEMZETKÖZI VISZONYLATBAN ÉS HAZÁNKBAN

Szerző: Tóth Andrea, MA II. évfolyam
Konzulens: Dr. Vargáné Dr. Csobán Katalin, adjunktus

Mivel a turistaérkezések száma az elmúlt években, évtizedekben folyamatosan nőtt, egyre több területen problémát okoz a túlzott mértékű turizmus, a zsúfoltság, a tömegturizmus, az „overtourism”. A turisztikai túltelítettség különféle konfliktusokat és vitákat vált ki a desztinációkban arról, hogy miként lehetne kezelni a kialakult helyzetet. A turisztikai túltelítettség világít rá arra, hogy a különböző érdekeket képviselő csoportok hogyan működnek együtt, és hogyan konvergálnak egy olyan döntés felé, mely mindenki által elfogadott és előnyös. A szakértők azt a célt tűzték ki maguk elé, hogy a turisztikai konfliktusokat kezelni tudják, s gazdasági, társadalmi és környezeti szempontból is fenntarthatóbb megoldásokat vitelezzenek ki. Számos nemzetközi példa igazolja a jelenség fontosságát, melyet egyrészt a helyi lakosság, másrészt a turisták is érzékelhetnek. A projekt során a felmerülő problémák esetében alkalmazott megoldási kísérletek közül többet is bemutatok.

A turisztikai túltelítettséget hazánkban még kevés desztináció esetében mutatták ki a szakemberek, azonban annak jelei országszerte több településen észlelhetők. A külföldi és a magyarországi tapasztalatokat esettanulmányok segítségével mutatom be, emellett kérdőíves megkérdezést végeztem Hajdúszoboszló lakossága körében.

A városlakók elégedettek a közbiztonsággal és az infrastruktúra kiépítettségével. Kiderült továbbá, hogy a válaszadók mindössze negyede érzi úgy, hogy a város turizmusának fejlődése számottevő volt az előző években.

A kapott adatok rávilágítottak arra, hogy a város lakosságának számottevő része csak elviseli a turisták jelenlétét, azonban nem örül neki. A helyi közösség jelentős hányadát zavarja a zsúfoltság, tömeg, mely főként a nyári időszakra jellemző. A városlakókat leginkább nyugtalanító tényező a turizmus negatív hatásai közül az ingatlanárak és az albérletárak emelkedése.

Azon településeken, melyek életében a turizmus szerepe meghatározó, érdemes a turizmus okozta negatív jelenségeket figyelemmel kísérni, tudományosan mérni, hiszen a lakosság visszajelzései alapján könnyebben megfékezhető a turizmus életszínvonalra és környezetre gyakorolt káros hatása.

A FAST FASHION KÖRNYEZETI ÉS TÁRSADALMI ÁRNYOLDALAI

Szerző: Tóth Magdolna, BA IV. évfolyam
Konzulens: Bauerné Dr. Gáthy Andrea, adjunktus

A ruhaipar a második legszennyezőbb iparág a világon, amely nemcsak a környezetünkre, de a társadalmunkra is hatással van. Az elmúlt húsz év alatt 7 milliőről 14 millióra nőtt a kidobott ruhák száma, amelynek legfőbb oka a fast fashion cégek térnyerése. Az alacsony minőségű és árkategóriájú ruházati cikkek lehetővé teszik, hogy ruhákat halmozzunk fel, azonban az egyre növekvő igényű ruhatermelés hosszú távon nem fenntartható, és beláthatatlan következményei lesznek, ha ezen nem változtatunk.

A Dél-Koreában töltött cserediáksági tapasztalataim arra készítettek, hogy összehasonlítsam a magyar és dél-koreai ruhavásárlási szokásokat, és feltáró jelleggel levonjam a következtetéseket. Dél-Korea méltán híres a kultúrájáról, és az utóbbi évtizedekben lejárásodó gyors tempójú gazdasági fejlődéséről, amelynek hatásait a kvantitatív kutatásomban is tapasztaltam. A dél-koreai vásárlók nemcsak többször járnak vásárolni, de több pénzt is szánnak ruházatra, mint a magyar megkérdezettek, természetesen ebben az ázsiai országban az átlagjövedelmek is magasabbak.

A keresztábrá-elemzésből kiderült, hogy a fast fashion fogalmának pontos ismerete a magyar vásárlóknál iskolai végzettségi szinthez köthető. A dél-koreai vásárlóknál viszont nem volt ezzel kapcsolatban összefüggés, hiszen a kérdőívemet csak középiskolai és egyetemi végzettséggel rendelkezők töltötték ki, amely megerősíti azt a tényt, hogy Dél-Koreában rendkívül fontos a magas fokú képzettség. Ennek köszönhetően elmondható, hogy a divatkövető dél-koreaiak tisztában vannak a divatipar környezetszennyező hatásaival, de ugyanez elmondható a magyar vásárlóknál is.

A legutolsó hipotézisemben a használtruha vásárlási szokásokat vizsgáltam meg, amelyben kiderült, hogy Magyarországon e ruhaboltokban történő vásárlás okai elsősorban a minőségi darabok elérhetősége, másodsorban az alacsony árak voltak. Az eredmények alapján mindkét kérdőívben megkérdezettek jellemző, hogy a használtruha boltban történő vásárlás nem a jövedelemszinthez köthető. A dél-koreai vásárlók csupán 18%-a jár használtruha boltba, amelynek legfőbb oka, hogy nem elterjedtek az ilyen típusú üzletek, míg Magyarországon a fénykorukat élik.

A VIDEO STREAMING SZOLGÁLTATÁSOK HASZNÁLATA

Szerző: Zágoni Adrián Zoltán, BSc VI. évfolyam
Konzulens: Dr. Szilágyi Róbert, egyetemi docens

A streaming szolgáltatások megjelenésével teljesen megváltoztak a médiafogyasztási szokásaink. Dolgozatom általános célkitűzése a magyar lakosság video steaming fogyasztási szokásainak bemutatása.

A szakirodalmi áttekintésben definiáltam a média fogalmát, amely elengedhetetlen a téma megismerése érdekében. Először egyfajta történelmi áttekintésben bemutattam, hogyan fejlődött a média, miként jutott el a technológia arra a szintre, ahol jelenleg tart.

Először ismertettem mi a Camera obscura, a Camera lucida és a fantazmagória, és ezek miként voltak befolyással a fényképészet kialakulására.

Ezután következett a fényképészet történetének bemutatása, amiből kialakult a mozgóképek kultúra és a mozi világa, mígnem eljutottunk az első híradásig és a televízióig. Majd szemléletesen bemutattam a videótechnika fejlődését, azon belül is, hogy miként vált a képek felbontása mára túléssé. Végül a szakirodalmi áttekintésem másik fő részéhez érve az IKT forradalom főbb állomásait, illetve a streaming, vagy más szóval OTT (Over-The-Top) szolgáltatások fontosabb komponenseit, csoportjait mutattam be. Megismerttem, hogy milyen tényezők szükségesek ahhoz, hogy sikeres legyen egy OTT szolgáltatás. Továbbá két konkrét streaming szolgáltatót is bemutattam, az HBO GO-t és a Netflixet.

A primer kutatásom során kérdőíves megkérdezést alkalmaztam. A Google Űrlapok segítségével begyűjtött adatok elemzésére az IBM SPSS matematikai-statisztikai elemző szoftvert alkalmaztam. 260 kitöltő választ dolgoztam fel. A program segítségével elemeztem gyakoriságot, a keresztábrák elemzése során vizsgáltam a szignifikancia szintet. A kérdőívben a válaszadók általános médiafogyasztási szokásaira és a streaming szolgáltatások használatára vonatkozó kérdések szerepeltek. A kutatásom célja az volt, hogy megismerjem a nézők, igényeit és bemutassam azokat. Részletesen elemeztem a kitöltők internethasználati, tévénézési, illetve video streaming fogyasztási szokásait. Végezetül javaslatokat tettem arra vonatkozóan, hogy a streaming szolgáltatóknak mit kellene tenniük, hogy az a legtöbb nézőt, hallgatót bevonzzák.

THE IMPACT OF OVEREDUCATION ON LABOR MARKET IN CHINA

Szerző: Xinyun, Zou, MA IV. évfolyam

Konzulens: Dr. Kun András István, egyetemi docens

This study mainly focuses on the impact of China's higher education expansion and development on the economy and labor market (from the perspective of over-education).

In the first part of my thesis I provide a literature review about four areas.

1) Definitions of labor market and over-education; 2) general relationship between education and labor market; 3) education and labor market relationship in China; 4) theoretical research about over-education.

In the empirical part of my study I conducted secondary research. I analyses databases from the World Bank and the National Bureau of statistics of China. The applied research methods were simple statistical descriptions of the main measures of the educational and labor markets; and trend analyses (bivariate) as well as multivariate regression models (MS Excel) to describe trends and relationships between input and output variables.

The main conclusions of my analyses were the followings: 1) The expansion of higher education in China has increased the demand for labor. 2) The expansion of China's higher education improves the overall workforce quality. 3) Expansion of Higher Education Accelerates Economic Development. 4) China's excessive higher education has affected young workers' participation rate. 5) China's over education has made the labor market fiercely competitive. 6) Employment pressures and rising unemployment among workers with a high level of Education.

My recommendations are to adjust demand level for labor (China is a planned economy) to relieve employment pressure; and to utilize employment pressure to change how young people are thinking about the role of education in their career.

JEGYZETEK

